

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleis kas Pėtycia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Svėtytose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų. Apie prenumeratą rašyti į redakciją. Vėliau adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publishers:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 50

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 15 d. GRUODZIO (DECEMBER), 1911 m.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

Metai XX

POLITIŠKOS ŽINIOS.

REVOLUCIJA CHINUOSE.

Svetimų kraštų konsuliai Chinose siūnia savo valdžiai žinias, būk kilusi Chinuose revoliucija pasibaigs laimėjimu revoliucionierių. Revoliucionieriai pakvietė į Hankau cėsoriaus atstovus apkalbėti susitaikymo išlygas. Cėsorinių atstovus Tang-Sao-Yi pereinęs nedėlios diena iškelia iš Pekino. Į Hankau renkasi ir provincijų atstovai, kurie dalyvaus susitaikymo tarybose.

Kokius reikalavimus revoliucionieriai pastatys, dar nežinia. Ar jie reikalaus prašalinimo cėsoriaus ir įvedimo respublikos, dar nežinia. Bet revoliucionieriai be abejonės pareikalavo prašalinimo mandžurų augstųjų valdininkų, reikalavo, kad tos vietos būtų chiniečiams atiduotos. Cėsoriaus atstovai mano, jog susitaikymui pakaks apribėjimo cėsoriaus valdžios, bet jiems su teiktas ingaliuojimas priimti ir sunkesnis išlygas, nes valdžiai truksta pinigų tolesniam karui.

Revoliucionieriai užsitikė ministerių pirmininkui Juanshikui, giria jį, kad jis sulaukė kraujo praliejimą ir mano, jog jis kraujo praliejimo mokės ir respublikonišką tvarką įvesti. Revoliucionieriai sutinka, jeigu cėsoriaus nuo sosto pasitrauktų, paskirti jam atsakancija algą. Bet kaip iki šiol, visgi nežinia, ar cėsoriaus šalininkai tokias išlygas priims.

Saugoti geležinkelį tarp jurių ir Pekino. Francūzija atsiuntė daugiau kariūmenės; dalis jos, pasiūta Pekiną saugoti ambasadai, nes jeigu prisietų revoliucionieriams veržti miestą, fanatikai galėtų užpulti ant svetimų kraštų ambasadorių, kaip tai buvo laike bokserių sukilimo. Tasyk fanatikai užmušė vokišką ambasadorių, o kitus išgelbėjo nuo panašaus likimo tik atėjusi Europos didžiųjų viešpatijų, Amerikos ir Japonijos kariūmenės.

Bet jeigu revoliucionieriai susitaikys su cėsoriniais, nebus pamato užpuolimams ant svetimačių. Dabar ištiko rodosi, jog užmėgstos tarybos privės prie susitaikymo ir Chinuose užgims ramumas viešpatija susiorganizuos ant naujų pamatų ir susidruos. Amerikos konsulus esantiems Chinų viduriuose misijonieriams patarė persikelti į pajurių miestus, bet jie atsakė, tai daryti, nes jiems pavojus negresia ir Chinų viduriuose, visur ramu, užpuolimų ant krikščionių nebuvo.

Chinų cėsorius išleido ediktą, prisakantį leisti chiniečiams nusikirti kisas, ką daryti seniau buvo uždrausta. Prasidėjus taryboms abidvi pusės sutarė sulaukyti karą, paskui sulaukimas karo tapo pailgintas, kol tarybos neprivers prie susitaikymo, arba kol su visu neiširs.

KARAS ITALIJOS SU TURKIJA.

Pereitą savaitę italams pasisekė užimti vieną iš svarbiausių oazų Tripolyj, iš kurio ištūmė turkus į tyrus. Italai mano, jog turkams pritrūks nežužio maisto ir jie turės pasiduoti. Ar tos viltys išsipildys, nežinia.

Turkijos valdžia buvo prisakiusi išvyti iš Smyrnos visus apsigyvenusius italus, žinoma, daugumė vargšus darbininkus, bet paskui tai prisakymą atšaukė. Ištiko, ką gi darbininkai kalti, jeigu Italijos politikieriai užsimanė nuo Turkijos jos valdybą paveržti!

Dėl karo su Italija seniau buvusi aukštesnė draugystė Turkijos su Vokietija irti pradeda, nes mat Italija susirišusi yra su Vokietija. Prieš karą Vokietija vis raminio Turkiją, užtikrinę, jog Italija neužpuls ant Tripolio.

Dėl tų raminimų Turkija Tripolino nesuėmė daug kariūmenės, nes užsitikėjo Vokietijos užtikrinimu. Dabar Turkija krypta Rusijos pusėn, gali su visu pristoti prie ryšio Rusijos, Anglijos ir Francūzijos. Už pristojimą prie to ryšio Turkija nori gauti nuo Persijos Urmiah apskritį ir reikalauja užtikrinimo, kad Rusija ir Anglija apgis nuo kitų tautų užpuolimo Turkijos valdybas.

Dėl karo Tripolyj genda ir prietikiškai Italijos su Austrija, nes Austrija bijosi, kad Italija nemėgintų karą perkelti į Europinę Turkiją, ypač į Albaniją, nes tą Turkijos provincija Austrija nori paglemžti. Neužsitikėjimas didinasi ir Italija gali su visu pasitraukti nuo ryšio vidurinės Europos viešpatysčių. Dėl tų vaidų turėjo nuo vietos pasitraukti Austrijos karo ministeris už labai aštrų užgavimą savo kalboj Italijos. Vietoj nemokancio liežuvį valdyti generolo likosi paskirtas Austrijos karo ministerius kitas generolas, kuris, nors taipgi Italijos nekenčia, bet apie tai nekalba viešai. Austrijos nekenčia ir Italijos kariūmenės vadovai ir gal didesnė dalis gyventojų, nes Austrijai priguli du, italų apgyventi kraštai.

ANGLIJA.

Anglijos karalius ir karalienė lankosi dabar svarbiausioj Anglijos valdyboj Indijose. Jis tapo apvainikuotas kaip Indijų cėsorius. Indijų cėsoriumi 1903 metuose apsigarsino Anglijos karalius Edvardas. Ceremonijos atsiuvo aplinkinėse miestose Delhi. Dalyvauti vainikavimo ceremonijose ir išreikšti Anglijos valdovui savo ištikimumą ir atsidavimą suvažiavo į Delhi apie 150 valdancijų Indijos kunigaikščių. Daboti tvarką sutraukta 20000 karių su muzikos kapelijomis.

Indijų kunigaikščiai savo valdonoj priima labai iškilmingai su kuodidžiausiu puikumu, bet gyventojai anglijonų ir jų karaliaus neužkenčia, nes jie baisiai išnaudoja visą kraštą ir per tai žmones vargą kenčia, nors žemė ten vaisinga. Indijose beveik nesiliauja badas, o apie jo užmėgstos tarybos privės prie susitaikymo ir Chinuose užgims ramumas viešpatija susiorganizuos ant naujų pamatų ir susidruos.

PERSIJA.

Rusiškoji kariūmenė, įsiveržusi Persijon, ištraukė iš Rešto, bet vėl apsisoto nors Persijos valdžia atsiskakė išpildyti Rusijos reikalavimus. Rusija reikalavo išvijoje amerikono Schustera, o Persijos valdžia jam išreikšė dekingumą už Persijos izdo sutvarkymą. Rusija nuo Persijos pareikalavo išmokėjimo lėšų siuntimo ir užlaikymo pasiūstos Persijos kariūmenės, bet Persija tą daryti atsakė. Persija atsisaukė ir parlamentus vsų civilizuočių kraštų su pasiskundimu ant Rusijos, bet nežinia, ar rado kur priitarimą. Už silpnus, jeigu durtėsnis ant jų užpuola, nelabai kas nori užarti, jeigu pats sau naudos nemato. Persija kreipėsi užtarimo įsiekodama ir pas Anglijos karalių, bet tas patarė išpildyti Rusijos reikalavimus.

VOKIETIJA.

Atimtame po karui 1871 m. nuo francūzų mieste Metz, francūzai 11 gruodžio dieną sukėlė nepilankias vokiečiams demonstracijas. Mat vienas iš vadovų francūzų partijos, Alexander Samaine, ant gatvės nušovė vokiečių kareivį Mierschą su juom susivaidijęs. Suėmė Samainą, jo

brolių ir keturis jo draugus žinoma, francūzus. Tas suėmimas labai suerzino francūzus, nes nušautas kareivis užgavo francūzų garbę. Samaine tarp francūzų turi didelę inteknę; jis pernai sukurstė francūzus ir jų suvaldyti reikėjo šaukti kariūmenę. Ir dabartinis atsitikimas nepataisys prietikių tarp vokiečių ir francūzų atimose nuo francūzų provincijose, ne prietikių tarp Vokietijos ir Francūzijos, kurie po nepasiekiamam francūzams karui pasitaisyti negali, nors Vokietijos cėsorius nekarta mėgino su francūzais susidraugauti.

AMERIKA.

Amerikoj visokių tikėjimų žmones laiko susirinkimus ir reikalauja panaikinimo sutarimo 1832 m. su Rusija, nes nepripažindama Amerikos valdžios išduotų pasportų, Rusija laužo tą sutarimą. Bet ne vien žydų su Amerikos pasportais neleidžia Rusijon, neleidžia ten taipgi svetimi visokių tikėjimų dvasiškių.

Rusijos valdžia vienok nenori pripažinti žydams Amerikos valdžios išduotų pasportų. Valdžiai tarnaujanti laikraščiai gzdina net blogoms pasėkmėms, jeigu dėl pasportų užgimtų didesnė nesutikimai. Girdi, Rusija Amerikon siūnia prekių už 17 milijonų rublių, o Amerika Rusijon už 170 milijonų. Jeigu Rusija aprizunkis prekių gabenimą, Amerika tą pajus labiau negu Rusija.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Vyriausybė leido kunigaikščienei Sapiegienei, atnaujinus dabar uždarytą Sv. Mykolo bažnyčią, laikyti prie jos savais pinigais ir kunigų. Sv. Mykolo bažnyčia būsianti priskirta, kaip filija, prie Bernardinų bažnyčios parapijos. Sv. Mykolo bažnyčia stovi jau uždaryta nuo 1863 metų.

Vilniuj elektrikos apšvietimo kas kart daugiau reikalaujama. 1905 m. buvo intaisyta visame mieste 11,550 normalinių elektros lempelių. Sausio 1 d. 1911 m. buvo jau 36,371 tokių lempelių. Miesto taryba nutarė dabar savo paskutiniame posėdyje padauginti elektrika gaminančias mašinas stotyje ir papiginti kainas už apšvietimą.

Išdirbimui to sumanymo yra kviečiami: Sobolevas, Lipieckas, Joblonskis, Bankovskis, ir Bunimavičia. — Viltis —

"Vil. Viestnik" kelia klausimą, kad pastacių paminklas rusų karvedžiui kunigaikščiui Miščekui, kuris prieš 250 m. buvo Vilniuje karo laiku teatro plečiuje nužudytas. Šis laikraštis pataria statyti tą paminklą ant teatro plečiuje, arba Pilies kalne, kur kunig. Miščekis gynėsis su savo kareiviais ir šaukiasi į Vilniaus rusų visuomenę dėti aukas tuo tikslu.

Vilniuj sustreikavo 16 žydų keptuvėse 100 darbininkų. Vyrai reikalauja, kad jiems būtų 1 rublis ir savaitę algos pridėta, moteris gi — 50 kap. Keptuvė savininkai kol-kas netinka darbininkų reikalavimų pildyti. Keli darbininkai sumiti.

Vasario 1 d. Vilniaus apskrįčio teisme bus parduodamas Jono Kamiensko dvaras Prizjanz (Svent. pav.), draug su Ignalinos miesteliu ir visais jam prigulintais mažesniais dvarais. Viso labo esama ten virš 1650 žem. dešimtinių, kurios yra prislėgtos 130,000 rubl. skolos. Taksa pradis nuo 115,000 rubl.

Lapkričio 2 d. gelžkeliečių sąjė buvo Vilniaus vidutinės mu-

zikos mokyklos vakaras. Buvo sulaužta dvi komedijos ir koncerto skyrius, kuriame dalyvavo 10 mokinių (fortepijonas, smuika ir danavimas solo). Gerai dainavo žinomos vilniečiams lietuviams p. p. Palavinskaitė ir Skalskaitė ir nusipelnė gausų dėlyn plojimą. Nepaprastą entuziazmą publikoj sukėlė kokių 7—9 metų vaikas Chveles, kuris ant smuiko gana gerai atliko dalį iš "Fausto". Taipgi gana gausių dėlyn plojimų užsipelnė Elmanas (smuika) Mejerovičaitė (fortep.), Altsuler'ytė (lietuviams žinoma iš "Rutos" koncertų), Burakinskis (fortep.).

Miesto valdyba pasamdė Botanikos gatvėje butą, kur vyras gydytojas ir moterė gydytoja kasdien po pusantros valandos priiminės ligonius, sergančius veneriškoms ligomis. Ambulatorija atsidengs už mėnesio.

Iš Vilniaus į visos Rusijos farmaceutų suvažiavimą Maskvoje bus siunčiami du atstovai: Savickis iš Mikutavičiaus aptiekos ir Vibury, lietuvis, iš Otavičiaus aptiekos.

Vilniuje kanalizacijos priren-giamieji darbai jau virte verda. Technikos biure yra dauginami darbininkai ir tas biuro bus kaip ir naujas miesto valdybos skyrius, vedamas paties inžinieriaus Šenfeldo ir Tupalskio. Yra dar tveriamas kontrolės skyrius, kurio uždavinys bus kontroliuoti pinigų aikvojimą ir darbų atlikimą. Suprantama, jog jis darbų technikos pusės negalės apvertinti.... Technikos biuro yra dabar užsiėmęs kopijos ėmimu nuo kanalizacijos pleno ir siųs jį netrukus Peterburgan. Inžinierius Šenfeldas jau atvykęs ir šiomis dienomis paims į savo rankas technikos biuro vedimą. — Lietuvos žinios —

Vileikos paviete vėl valst. bankas supirko kelius dvarus. Tie dvarai tęsiasi tarp Ilijos ir Moledno ir vadinasi Sieliščė, Cyrylijanovo ir Vincentovo. Tuos tris jau išdalijo tarp vietinių valstiečių baltarusių-pravoslavų; dabar perka dar Levkovo dv. (2000 z. dešimt.), kurį ketina išskaidyti tarp senatikių. — Lietuvos žinios —

IS KAUNO.

Po kelių mėnesių pertraukos lapkričio 1 d. vėl pradėjo eiti Kaune savaitinis rusų laikraštis "Litovskaja Rus". Leidžia jį dabar Kauno stačiatikių brolija (Sviato-Nikolskoje-Petro-Pavlovskoje bratstvo). Veda laikraštį tam tikras komitetas ir brolijos išrinktas redaktorius P. G. Petrusėvskij. Lietuvių laikraštis apžvalgos skyrius bus, kaip buvęs. — Viltis —

Kaune "Blaivybei" neleistą atidengti knygynų-skaityklų Petrašnuose, Dusetuose, Pasvalyje ir Naujamiestyje. Visi tie miesteliai Panevėžio pav. — Lietuvos žinios —

IS NAUMIESČIO, Suvalkų g.

Antrojo rajono: valsčių — Tamšobūdžio, Gėlgauddžio, Blogoslavenstvos, Kidulijų, Dobravaslavinskai kol-kas netinka darbininkų reikalavimų pildyti. Keli darbininkai sumiti.

Tada žydai išėjo per kitas duris į kitą kambarį ir paskui tik po valandos pradėjo rinktis pas žmones. Licitacija bei tada buvo nepaprasta, kad nežūrind brangios taksos, tapo inkelta dusyk tiek. Turbūt tas atsitiko iš priežasties javy uždėdimo ir geros kainos. — Lietuvos žinios —

domas, bet juo tolyn juo eina vis mažyn. Ir mažiausiai stoja, kaip pasirodo, iš pirmojo rajono, kaip arčiausio prie Prūsų sienos. Turbūt tasai sienos artumas ir pagelbsti jų išbėgimui užsienin. Bėga daugiausiai Amerikon. Kiti iš jų, matydami, kad negalėsia pasiliuosuoti, išbėga tenai net už keletos metų; lieka tik tai, kurie pasitiki šokių ar tokiu būdu išsisukti: ligoti, patį išsivarę nesveikumas, arba kuriuos verčia pasilikti svarbūs šeimos reikalai ir toks gyvenimas, kokią avetur būtų jam sunku susisukti.

Laike "liosovanijs" monopoliai, smuklės, aludės buvo uždarytos, kad nebūtų galima prisigerti, tačiau, kaip tyčia, visi girti buvo, krūvomis vaikščiojo po gatves, rėkauja-dainuoja, net užkabinęja praeivius, mano, kad jiems viskas galima. Už prasižengimus daug papuola ir belangėn. Panašiai elgiasi visi su mažais išėmimais.

Priimtieji sugrūžiami į tankius kambarius — "kazernes" Meistų kaime. Čion tai ir pradedama kareivio gyvenimas: po šonu šiaudų saują, matytis turi dar iš savės. Čia jie negauna alkoholio, per tai stogas plyšta nuo linksmybių lietuviškų dainų. Tik sugrūžę, jie turbūt jau taip nebedainuos! — Viltis —

IS VALKININKŲ, Trakų pav.

Parapija lietuviška ir žmonės tarp savės kalbasi lietuviškai. Čia yra gydytojas lietuvis. Žmonės neįpasakytai džiaugiasi, kad su gydytoju gali kalbėti lietuviškai. Šiaip gi apšvietimas stovi labai žemai. Daugybė žmonių yra išėję Amerikon. Daug kas ir pagrįžto, pinigėlių parsinešęs. Tik nelaimė, kad to pinigėlio nemoka išmintingai sunaudoti, tai prageria, tai žydams sukiša, o paskui vėl eina Amerikon pinigauti. — Lietuvos žinios —

IS VILKAVIŠKIO.

Lapkričio 13 d. n. st. buvo girių pardavimas iš licitacijos. Nors giria kas metai pasiduo-dama, bet tokio pardavimo, kaip šiomet, da niekad nebuvo. Iš pradžių buvo pareikalauta, kad nebūtų konvertų (dekleracijų), kurių ir nebuvo. Paskui didelė daugybė žmonių ėmė rekti, kad žydų nereikia ir ėmė žydam visoms pusėms grąžinti. Kilo sumišimas. Tapo pašauktas žemsgarių viršininkas (nacionalikas), kuris žmones truputį aptildęs, užklausk, ko jie nori? — Žmonės pareikalavo, kad žydai eiti į draugę su žmonėmis (mat licitacija buvo miesto salėje, kur intaisyta vakarams scena, tai ant tos scenos susirinko žydai, dvarininkai ir pardavėjai). Viršininkas tuojau prisakė visiems pirkikams eiti į draugę. Dvarininkai tuojau paklausė ir nulipo žemėn, bet žydam neinant žemyn (turbūt iš baimės) ir dvarininkai užsimušė ant žydų: girdi, "mes galime būti su žmonėmis, tai kas jus per ponai?"

Tada žydai išėjo per kitas duris į kitą kambarį ir paskui tik po valandos pradėjo rinktis pas žmones. Licitacija bei tada buvo nepaprasta, kad nežūrind brangios taksos, tapo inkelta dusyk tiek. Turbūt tas atsitiko iš priežasties javy uždėdimo ir geros kainos. — Lietuvos žinios —

IS PANEVĖŽIO.

Spalių 2 ir 3 d. prisiejo būti visuotiname "Saulės" draugijos skyriaus susirinkime. Narių išvis prisirinko apie 20 žmonių vienu inteligentų. Kun. Stakaukas, valdybos pirmininkas, papasakojo mokyklos istoriją. Mokykla atidengta 1909 m. Buvo tikėtasi, kad ta mokykla galės rengti merginas mokytojai pradinėse mokyklose, užtai ir mokyklą manoma buvo padaryti dviklėsę. Bet kadangi pradinii mokyklų mokytojų teises panaikino, tai ir sumanymas žlugo. Iš apyskaitos matyti, kad draugijai tik tik pasiseka suvesti galus su galais. Čia svarbiausia priežastis — mažas narių skaičius.

Po kun. Lumbio kalbos apie "Saulės" mokyklas apskritai, kilio aštrus ginčai dėl mokytojų. Dalykas tame. Valdybos pirmininkas nusamdė (kaip girdėjau iš tikrų šaltinių) be kitų valdybos narių žinios dvi mokytojas lenkas ar puslenkas (nežinau, kaip bus teisingiau), vieną beveik visai nemokančią lietuviškai, kitą (sprendžiu iš kalbos) irgi silpnokai mokančią. Tai gairiai pareikalavo, kad būtų mokytojos gerai mokančios lietuvių kalbą, anot kun. Lumbio: "iš kaulo ir kraujo lietuvaiteis". Iškarščiaves pirmininkas, atsakinėdamas į užmetinėjimus ir priekaišojimus, išreikšė, kad nieko blogo ir pavojingo tame nėra, kad mokytojos lenkės, ir antra vertus, jis jų priėmęs, nes pasizadėjusi išmokyti lietuvių kalbos (kalbu apie nemokančiąją). Kun. Stakauko pasiūlyta taip pat, kaip senovėje "Sietoj", kad priimdavo į kazokus. — Ar prižadai užlaikyti mūsų tikėjimą? — Prižadau. — Tai ir pasilik! — Taip ir čia.

Ant galo Grigonui paaiškintus, jog įstatymai be metų neleidžia mokytojų pašalinti, neant svarbios priežasties, ginčai užsibaigė. Paskui nutarta: 1) prašyti leidimo atidengti vakarinius kursus darbininkams ir 2) mokyklon priimti tik narių vaikus, dėlto, vietoj 6 rubl., dabartinio užmokesnio už mokslą, jie mokės po septynius.

Alksnių Ponaitis. — Viltis —

IS ŠAKIŲ, Suvalkų gub.

Spalių 28 (15) d. pastatė čia ant a. a. Edmundo Steponaičio kapo paminklą. Paminklas labai gražus, padirbtas iš juodo šlipuoto akmens, ir Šakių kapinėse lygus jam nėra. Jis puošia ne tik velionio kapą, bet, galima sakyti, ir visą kapinyną. Vienoje pusėje paminklo prie-pat viršaus indėta velionio fotografija, kiek žemiaus lyra ir parašas: "A. A. Edmundas Steponaitis gimė vasario 28 d. 1892 m., mirė rugpjūčio 19 d. 1908 m." Antroje gi pusėje šios originalinės velionies eilės:

"Kad aš turėčiau tvirtą valią, Kad širdį degintų ugnis, — Kaip švelniai vėsciau aš į kėlią Tuos, ką pakliuvo į usnis!... Kad mane muzos numylėtų, Kad duotų lyros akordus, — Su kokia meile jie auklėtų Žmogaus geruosius jautimus!..."

Ant dešinio šono apačioje paminkladirbio matyti kokio tai lenko dar parašyta "Kowno. T. Martusewicz". Paskutiniaisiais metais, jau spaudą atgavus, ta nemielasiridingoji giltinė nukirto ir paguldė į kapus nemaža jaunų lietuvių, kurie visas savo pajėgas žadėjo aukoti tėvynei. Prie tų tai jaunose dienose nuvytusijų talentuotų vyrų priskaitomas yra ir E. Steponaitis, nuo kurio ateityje daugel ko galima buvo tikėtis.

Mirus E. Steponaičiui, "Vilties" Redakcija jautriai ir gailestingai paminėjus apie jo mirtį,

paskyrė nuo savės 10 rubl. paminklui. Po tam rodo metus vėliaus Šakių daktaras J. Staugaitis per laikraščius šiame dalyke kreipėsi prie visuomenės, ir kiek pamenu, tai į jo balsą atsiliepė tik moksleiviai dorpatiečiai, sumezdami 10 rubl. ir velionies brolis amerikietis 25 rublius paaukojo šiam paminklui. Buvo, be abejonės, dar keletas ir smulkesnių aukų, bet jos viešai nebuvo skelbiamos.

Už paminklą, kaip girdėjau, mokėta maž-daug apie 200 rublių. — Lietuvos žinios —

IS VILKAVIŠKIO.

Lapkričio 7 dieną vakare apie 7 valandą, parvažiuojant namo, tapo užmuštas senas neturtingas lo aštrus ginčai dėl mokytojų. Dalykas tame. Valdybos pirmininkas nusamdė (kaip girdėjau iš tikrų šaltinių) be kitų valdybos narių žinios dvi mokytojas lenkas ar puslenkas (nežinau, kaip bus teisingiau), vieną beveik visai nemokančią lietuviškai, kitą (sprendžiu iš kalbos) irgi silpnokai mokančią. Tai gairiai pareikalavo, kad būtų mokytojos gerai mokančios lietuvių kalbą, anot kun. Lumbio: "iš kaulo ir kraujo lietuvaiteis". Iškarščiaves pirmininkas, atsakinėdamas į užmetinėjimus ir priekaišojimus, išreikšė, kad nieko blogo ir pavojingo tame nėra, kad mokytojos lenkės, ir antra vertus, jis jų priėmęs, nes pasizadėjusi išmokyti lietuvių kalbos (kalbu apie nemokančiąją). Kun. Stakauko pasiūlyta taip pat, kaip senovėje "Sietoj", kad priimdavo į kazokus. — Ar prižadai užlaikyti mūsų tikėjimą? — Prižadau. — Tai ir pasilik! — Taip ir čia.

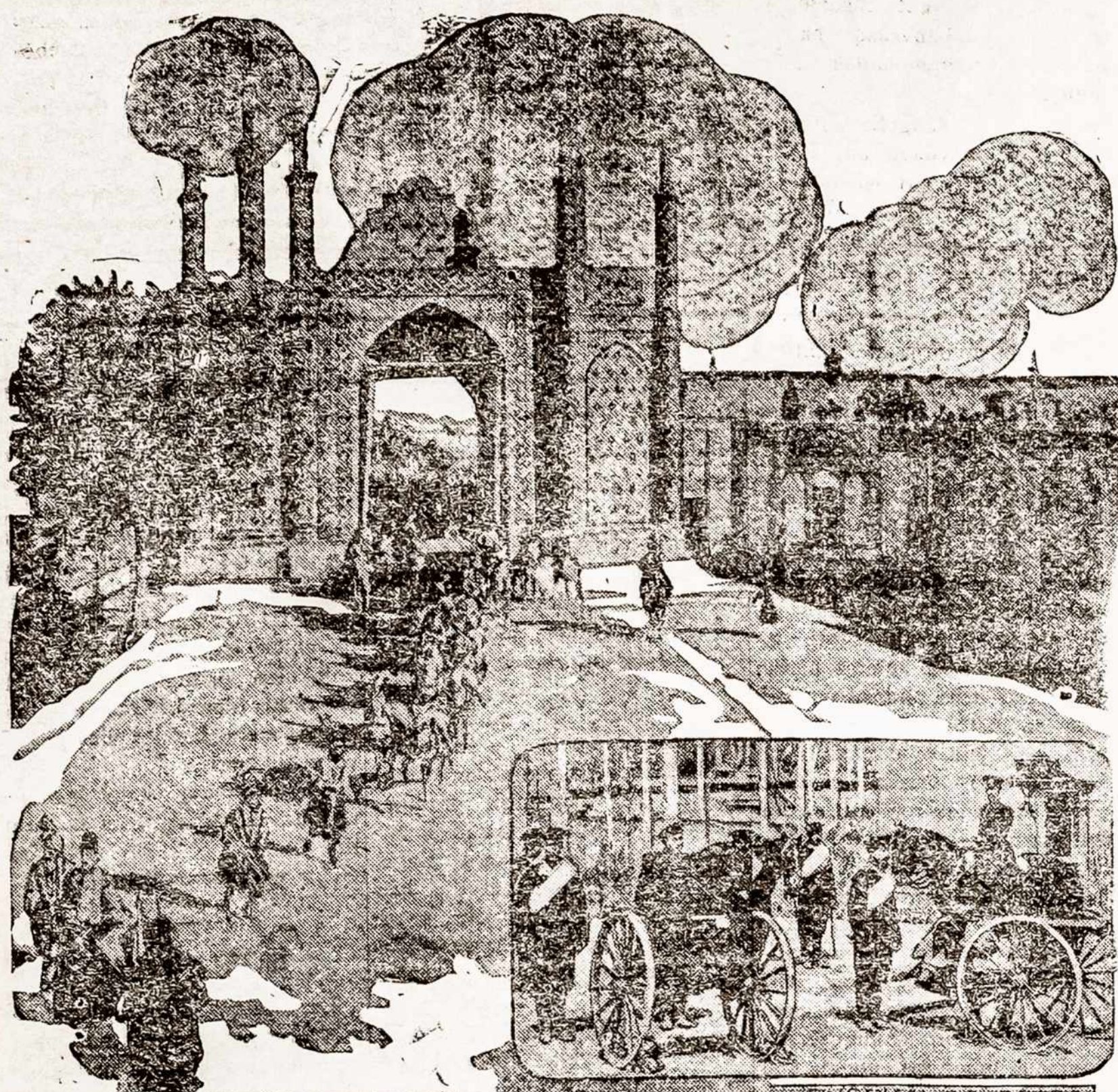
IS PASILIO, Raseinių pav.

Rugsėjo 26 d. Pašilyje buvo arklų paroda. Turėjo būti ir galvijų paroda, bet, išisukus liežuvių ligai, galvijus uždraudė vesti. Tas uždraudimas sugaišino iš dalies ir arklius, nes žmonės nežinojo, kaip ir bebūs. Todėl ir arklų suvedė maža. Mažne visi ir gavo dovanas, kurioms buvo paskirtas visas 100 rublių. Padalijo taip: už kumelės: Juozapas Gilminas 15 rubl., Stanislovas Bombals, Boleslovas Šiusis, Antanas Valiūnis, kun. Juoz. Masilionis, Povilas Slabaševičia, Antanas Jakutis ir Kazimieras Satkus po 5 rubl.; už erzilus: Povilas Slabaševičia 10 rubl., Tomas Višpulskis, Kazimieras Maciulis, Stanislovas Požaruskis, ir Peliksas Šilinskis po 5 rubl. ir už kumeliukus: Stanislovas Požaruskis, Vladislovas Turskis, Antanas Jakutis ir Juozapas Vaigauskis po 5 rubl. Dovanos dalijo P. E. Prceiševskis su ekspertais: p. K. Hušča, kun. J. Masilioniu ir p. R. Gėdgaudu. Buvo atvykęs grovas S. Capski, Kauno gub. korespondentas, kaippo atstovas izdo arklų valdybos. Žmonių parodoje kaip ir nebuvo: dalyvavo tik tie, kurie turėjo ką parodyti: nebuvo, tiesa, ir ką akies užmesti. Ir neuostabu: šiame kampe ir auginami tikrai kuinai,nors kai-kurie ūkininkai galėtų ir geresnius gyvulius laikyti.

Kun. Laukšas. — Viltis —

IS MARIJAMPOLĖS.

Lapkr. 13 (spalių 31) d. žan-darų viršininkas Kislinkis, iš-krėtęs Marijampolėje d-rą K. Grinių ir pasiėmęs visokių užrašų ir knygučių, daktarą nugabeno į Kalvarijos kalėjimą. Kaip rašo apie tai "Liet. Žinios", d-ras Grinius kaltinamas esąs dėl pridėrėjimo L. S. D. partijai ir augščiausiosios valdžios įžeidimo. Mat, prieš koki mėnesį d-rui Griniui, kuris buvo Marijampolės ūkio parodos komiteto narys, koksai tai žydas buvęs atnešus do transportaut, kad iš-stačius juodu parodoje. Vieną transportant d-ras G. sutikęs parodoje-pastatyti, antro gi pataręs nestatyti. Tame antrame transportante buvęs išrėžtas erelis su karūna ir parašas "Bože, Caria chrani". D-ras G. paaiškines, kad tokį transportantą būtų neparan-kus rodyti parodoje, nes koksai neišmanėlis dar galėtų negerai atsiliepti apie išstatytąsias emblemas (valdžios ženklus) ir iš-to galėtų kilti Majestoto įžeidimas arba bent nesmagumas parodai. Dėl to nepriėmimo Kis-linskis ir apkaltesis d-rą Grinių 128-tuoju § krim. įstat. "Liet.

PERSIAN SHAH'S CARRIAGE

RUSSIAN SOLDIERS WITH MAXIM GUNS

Rusijos kariuomenė atgabenta Persijon. — Šahas ir jo sargyba Teherano gatvėse.

žinių" korespondentas pasitiki, kad toji byla greičiu greičiausiai pasibaigsianti niekais, nes d-ro Griniaus pasielgime nesą jokio praskaitimo. Vis dėlto kol kas prisieis kalėjime sėdėti ir sveikatą ardyt.

IŠ RIETAVO, Raseinių pav.

Spalių 10 d. šiaurės-rytų pusėje, nuo ryto 5 val. matėsi ant dangaus kometa su ilga, šviesia uodega.

Spalių 24 d. rytą apie 5 val. šviesiai žaibavo.

— Viltis —

IŠ Kelmės, Kauno gub.

Pas mus daktarų yra, kiek reikia, vienok žmonės apsirgę dažnai kreipiasi ne į juos, bet į visokius šundaktarius, apgaulinėjus, kurių mūsų valsčiuje yra nemaža. Jie visokiais būdais vilioja žmones, kad išsiųstų iš jų sunkiai uždirbtus skatikus. Nieko neįsakydami apie gydymą, jie imasi gydyti visokias ligas, lupa nuo tamsių žmonių kartais daug daugiau, negu gali paimti už patarimus tikrieji daktarai. Naudos gi iš jų, žinoma, jokios negali būti.

Kelmiškis.

— Viltis —

IŠ RUDZISKĖS, Viln. gub.

Spalių 23 d. Rudziškių klebonas kun. Zemaitis susaukė komitetą pasitarti apie bažnyčios pamaldų tvarką. Komitetas nutarė vieną trečdalį pamaldų duoti lietuviams, o du trečdalius — lenkams, vadinas, vieną šventę visos pamaldos bus lietuvių kalba, o dvi — lenkų. Vienok darbininkas Kucevičius, nežinodamas teisybės, ėmė varyti agitaciją prieš tokią pamaldų tvarką, sėdamas neapykantos ir vaidų sėklą tarp nesuapratusių žmonių. Tas žmogelis norėtų, kad lietuviams būtų duota dar mažiau, nors jų mūsų parapijoje yra daugiau negu pusė.

— Viltis —

IŠ AUKSUČIŲ, Šiaulių pav.

Jau 4 metai kaip čia atidaryta liaudies mokykla; lig šiol butas mokytojų ir vaikams mokyti buvo samdomas iš valstiečių. Dabar vargais-negalais valdžia pastatė naujus namus ant valstiečių nupirktosios žemės ir nuo lapkr. 1 d. vaikai jau ten mokosi.

Mokytojas lietuvis p. J. Murva. Pagelbininkas rusas, p. D. Jelleris, lietuviškai nemoka. Mokiniai lietuviai ir latviai, rusų nei vieno.

Auksučių mokykla stovi 4 valscių kampe (Kruopių, Papilės, Gruzdžių, Kuršėnų), tarp baltų ir rusų. Rudenį ji pasavasari keliai neišvažiuojami, nes vieškelio arti nėra. Sankrovos

ir pašto nėsant, dažnai reikia siekti miestelin. Pirmaisiais metais dar rusai mokytojaus, reikėdavo arklį samdyties iš savo algos. Valstiečiai matydami, jog tokią menką algą gaunant, sunku visuomet samdyties, nutarė duoti arklį be mokesnio pakarčiumi. Ir taip buvo ligšiol ir lietuviui esant, bet nutarimo nebuvo parašyta. Nesykį pasitaikydavo, kad laiko nėsant, arba iš pykčio, valstiečiai arklį neduodavo. Mokytojas rašė savo vyresnybei, kad būtų sušaukta suieiga. Vyresnybė greitai paklausė ir štai lapkr. 7 d. buvo sušaukta suieiga. Pakėlus klausimą: "ar sutiksite mokytojus viežioti pakarčiumi ir po nutarimu pasirašyti, valstiečiai sutiko, kaip ligšiol vežiojo, tik su tokia išlyga, kad būtų prieš važiuojimą 2 dienoms pirma pranešta, bet pasirašyti griežtai atsisakė. Išrodinėjo taip: "visą amžių tas pats mokytojas negyvens, atkels ir toki, kuris bus nevertas viežioti. Užsimanys važiuoti į Šiaulius, Zagarę, kur yra po 5 mylias kelio ir vežk mokytojus rugiapitį, o jei ne, tai bausmė". Kiti skundėsi, kam jų vaikų, vėlai atvežtų, mokytojas į mokyklą nepriims. Be to bijojo valstiečiai įsigriebti taip, kaip su baltiais kad įsigriebė. Po nutarimu buvo pasirašę; baltius gi davė tada vežti, kada visi ledai lūžo ir sniego nebebuvo, o kurie nevažiuo, tai dabar priteisė po 50 rubl. (Arinui ir Juodviršiui). Arinai net ir sueigai skundėsi, kad jam nežinant kas ten prirašė, ir jis dabar turis bausmę. Mokytojas buvo bepradėdė sakyti, rašysiąs vyresnybei, kad pagelbininką atimtų ir pats pagalios išvažiuosiąs. Bet tuojau atsiliepė balsai: Tu nebūsi, bus mums kitas. Be "učiteliaus" nebūsim. Tai tokios čia tokelės.

Ex Tautietis.

— Viltis —

IŠ ŠIAULIŲ.

Lapkričio 1 d. gerai ingėres Frankelio odų darbininkas Vasilkas Pabalins sodyje, netoli nuo Šiaulių, savo grįžioje nusmaugė pačią ir 7 metų sūnų. Jis senai nekętęs savo pačios ir mėginęs ją kelius kartus nunuodinti, bet vis nepasisekė. Tą dieną jis taip-pat uždavęs kokių ten nuodų, moterišką pradėjusi tasyties, jis, kad greičiau pribalgus, paėmęs ir nusmaugęs. 7 metų vaikas, pamatęs nebegyvatą motyną, išsigandęs ir rėkdamas buvė norėjęs išbėgti pro duris. Tėvas jį pagavo ir taip-pat nusmaugė. Kaltininką policija tuojau suėmė. Tikros priežasties, dėl kurios jis taip padarė, niekas nežino; kiti sako, kad jis kitą mylėjęs.

Lapkričio 5 d. pasazirų traukinys, eidamas nuo Šiaulių į Kuršėnus, antram varste nuo stoties suvažinėjo dešimties metų vaiką. Jam nuplovė abi kojų ir vieną

ranką. Rado jį dar gyvą ir tuoju nuvežė į ligonbutį. Ligonbutyje antrą dieną jis mirė. Jis sakėsi, kad konduktorius jį išstūmęs iš vagono. O septintam varste tas pats traukinys ir tuo pačiu laiku suvažinėjo 27 metų žmogų. Ejęs geležinkelio sargas, patikęs jį girtą einant bėgiais ir sakęs pasisaugoti. Tas atsakęs sargui: "Aš neklusni, kur tu eini, o tu neklusni manęs, kur aš einu". Taip jie ir persiskyrė. Grįždamas atgal sargas rado jį jau nebegyvą, jo pečiai buvo sudraskyti, kaktą nuskelta. O šiaip visas sveikas.

Petro draugas ir Maž-Gurpidas.

— Viltis —

IŠ KAUPIŠKIO, Ukmergės p.

Šalnakundžių viensėdy iš nakties 23 spalių rastas baisiai sudaužtas ir subadytas lavonas našlės Kraučionienės-Navidonienės. Žmogžudžių inlysta per stogą ir išnešta visi rūbai ir pinigai. Vėlionė rasta dar užslėgta dviem maišais javų; gal bijojo, kad neatgytų. P. Valgutis.

— Viltis —

IŠ YLAKIŲ, Telšių pav.

Šioji apylenkė šiaudien jau tikrai gali pasigirti savo jauna, bet tarpiai kilnčia ūkiu; tūta; su Ylakiais kyla, nors netaip jau smarkiai ir židikių, Pikelių, išdalis Sėdos apylenkės.

Kas tiek pirmyn pavarė ylakių ūkį, kaip jis šiaudien kad stovi — sunku pasakyti. Rodos, žemaičiai kaip žemaičiai, tie patys kaip ir kitur, visi jie iš prigimties dažičiausias nerangus, savinyliai, neapkenčią nieko naujo; čia, Ylakiuose matyti žymus skirtumas ir tokio nerangumo nematyti; žiūrėk, valstieciai valdyboje tamsesnėje noriai užleidžia apšviestiesiems "valstieciaus ponų" vietas, apšviestiesiems labiau gerbiamas. Kad ir artimos Latvijos pavyzdys vienas būtų pakėlęs žemaičių ūkį — to jau negalima sakyti, nes kodėl gi tos pačios Latvijos pavyzdys negali tiek pakelti ir kitų Pakuršės žemaičių ūkio; šį rudenį įvykusioji ūkio paroda gyvai parodė, kiek jau yra pakilęs ūkininkų sumanymas; čion pastebėjau vieną dalyką, ką reiki kitur galima būtų užteiti; mat, čia dauguma ūkininkų rimtai rūpinasi žemės našumą palaikyti, sušerdami visus grūdus gyvuliams; užtai ir gyvuliai nebet kokie ir javų užderėjimas neblogas: 10—13 grūdais; arkliai laivoma mažiau, daugiau karvių. Ūkininkas nuo 20 dešimtinų laiko paprastai tik 3—4 (su priangliais) geras arklus, užtai 9—10 karvių; retas ūkininkas apsicina be centrifugos; karvės daugiausia švycų — maišytos su mūšikėmis; neapleistas nei kiškos ūkio šakos; daugumas turi įsitaisę gerą pelną duodančius vaisinius sodnus; vienas, retai

kitur užeinamas dalykas, kaip patyriai, duodąs geresnį pelną. Neįgaus vašiu šodnas, tai šiais: prie namų kudurše auginamos žuvys; viename, kitame sodžiūje galima rasti jauti kartais ir po kelius tokius žvėrinukus. Ūkininkui greita ūkio vedama by kokia pramonė, tai šiaudien gali sakyti — niekad neužfūkstanti karvė, pažiūrėk tik į tokius latvius, kurie nepasimėno! Ir ylakiškiams pramonė jau nebesvetima, pavyzdžių yra: malūnai vandeniai, vėjiniai, čia visi žemaičių ūkininkų nuosavybė. Kitas ūkininkas turi įsitaisę plytų degtuvę, kasmetai duodančią gryno pelno į 600 rublių. Siemet keliolika ūkininkų susidėję įsitaisę motorinį malūną. Žinoma, visur labiau kyla tik vienasėdžių ūkis, bet kai-kur perdaug toli neatsilieka nei sodžiai, kur nėra mados varžyti vienas kito darbo, sėjimo, kur niekas nekliaudo pašarinių žolių sėti. Linksma darosi matant nenususiusius tautiečius, kurie, tvirtai stovėdami, įstengs ir prieš svetimą šalną atsiturėti.

Damazas Treigys.

— Viltis —

IŠ PETERBURGO.

Lapkričio 8 d. taikos teisėjas nagrinėjo Antano Smilgos bylą su Antanu Paulauskiu. Paulauskis buvo kaltinamas už tai, kad pernai pavasarį per lietuvių vakarą (Povlovos salėje), kalbantis Smilgai su kuo ten apie Peterburgo lietuvių reikalus, girdėdamas jų kalbą priėjo ir tarė į Smilgą: "provokatoriau, apsaugininkai". Teismas nutėisė iš dienos arešto. Paulauskis seniau tarnavęs policistu Peterburge, dabar turi rašvedžio vietą prie policijos 4 nuovados. Jis yra labai nepalankus lietuviams ir didelis lenkininkų šalininkas.

M. Š.

— Viltis —

IŠ AMERIKOS.

DETEKTYVAS APKALTINA BROLIUS McNAMARA.

Philadelphia, Pa. Atkakęs čia iš Clevelando detektyvas William J. Burns, apkaltina Los Angeles teismo pasmerktus brolius McNamara, jog jie ir Philadelphia pagimdė čia eilę eksplozijų. Detektyvas užtikrina, jog jis žino, kad vienas iš brolių McNamara buvo Philadelphia, kada ten atsitiko eksplozija kavinėje Harry Edwardso. Vienas iš apkaltintų McManigal, detektyvui sakė, jog jam buvo prisakyta su dinamitu išgriauti Philadelphia vieną tiltą, bet jis to nepadarė, nes pagugo, kad eksplozija žmonių neužmuštų. Broliai McNamara teismo pasmerkti — vienas visam amžiui kalėjimui, kitas 15 metų.

SOCIALISTAI NELAIMEJO.

Los Angeles, Cal. Atsibuvo čia miesto majoro rinkimai. Socialistų kandidatas Harriman gavo 5,297 balsus, o jo priešininkas Alexander 8,978 balsus.

SUGRIUVO TRIOBA.

Indianapolis, Ind. 6 gruodžio dieną sugriuvo trijų lubų cementinė trioba Prest-O-Lite Co. Užmūšta 9 darbininkai, bet po gruodžio išėjimo yra jų dar daugiau.

GERAS PASIVAİKŠČIOJIMAS.

Kansas City, Mo. Dwight H. Wolf 13 mėnesių atgal išėjo iš čia pėkščias su savo pačia iš Texaso į Atlanta, iš čia į New Yorką, o iš čia atgal namon. Abu du valgė ir nakvojo lauke, išguldė lauklošė 411 naktų, tik 21 naktį gulėjo po stogu. Per tą laiką perėjo 8000 mylių.

ANT LAIVŲ GERIAU NEGU ANT GELEŽINKELIŲ.

Pernai ant Amerikos laivų prigerė tik 392 žmonės. Laivais pergabenta 314,768,880 žmonių, taigi išpuola vienas pražuvęs ant 802,981 žmogaus.

PRIGAVYSTĖ SU ŽEMĖMS PIETINĖJ DAKOTOJ.

Pereituose metuose valdžia pietinėj Dakotoj išdalino 1000 žemės žemų po 160 akry žemės

kolonistams. Dabar vienok patirodo, kad gavę žemę nuo valdžios ten visai negyvena, bet ją pardavė spekuliantams, o tie ją už brangius pinigus išpardavė kitiems.

PAGEDĖS MAISTAS.

New York. Rytinėj miesto dalyj sunkiai susirgo 42 žmonės nuo pagedusių tometų. Tometai pirkti buvo groserijoj prie Stanton str.

NENORI PREZIDENTO VIETOS.

Washington, D. C. Alabamos delegacija kongrese buvo paskyrusi Oskarą W. Underwood kandidatui prezidento vietai ant demokratų partijos tikieto. Underwood vienok atsisakė kandiduoti.

DIDELĖ ALGA.

New Haven, Conn. Atsisakė nuo pašto stacijos perdtinio vietos North Hartlande Frederick L. Datton. Stacija ta yra mažiausia Amerikoj. Iš jos laiskus atsimat tik dvi šeimos. Alga pašto perdtinio labai didelė — 25c. i metus.

10 METŲ NEKALTAI SEDEJO.

Columbus, Ohio. Čionykščiaime kalėjime dešimtį metų išsėdėjo George Fry. Jis už žmogžudystę buvo pasmerktas visam amžiui. 10 gruodžio dieną jį paleido kaip nekaltą.

MOKESČIAI NUO GERIMŲ.

Amerikos iždas siemet už svaigalų gėrimus surinko 322,528,299 dol. Už degtinę mokesčių surinko \$148,060,212, už alų \$63,216,361. Akcizų nuo tabako atgabeno \$67,000,000. Laišniai smuiklėms čia nepriskaityti.

EXPLOZIJĄ KASYKLOSE.

Knoxville, Tenn. Knoxville geležinės kompanijos anglių kasyklose Mountaimine, 9 gruodžio d. atsitiko anglių dulkų eksplozija, kuri išgriovė olą. Oloj užberta apie 200 darbininkų. Iki panedžio vakaro ištraukta iš olos 19 užmuštų darbininkų ir tris gyvus. Tie trys per tris dienas maitinoti tuom, ką pusrėčiams paėmė vienai dienai. Mano, jog oloj yra dar mažiausiai šimtas užmuštų darbininkų. Nėra vilties ką nors oloj rasti gyvą, nes prie užgriuvusių prisigriebti negalima. Mažiausiai liks 56 našlės ir 184 vaikai be maitintojų. Majoras miesto Coal Creek atsisakė iš visus didesnius Amerikos miestus meldamas pagalbos likusioms našlėms ir našliais.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Pittsburg, Pa. Netoli Manor, Pa. susisūmė ekspresinis Pensylvanija geležinkelio traukinys su prekių traukiniu. Užmūsta prie penki geležinkelio tarnai, o 20 žmonių sunkiai sužeista. Užmūsta ir 20 arklų, kuriuos gabeno prekių traukinys. Kišenių vieno užmušto rado 44,000 dol.

IŠ DARBO LAUKO.

Denver, Col. Šiaurinėj Colorado valstijos dalyj streikuoją angliakasiai. Darbininkai reikalauja didesnių algų, bet kasyklų savininkai nesutinka.

Stratton, Ont. Canada. Netoli nuo čia rado didelius geležinės rudos plotus. Mano, jog rudos yra milijonai, jeigu ne milijardai tonų. Buvo čia atsiųsti Steel Trust Co. inspektoriai iš New Yorko ištirti tų geležinės rudos plotus. Greitai bus atidarytos kasyklos. Plotai tie priguli E. W. Backus, bet jis juos turėjo kompanijai atiduoti.

Superior, Wis. Darbai eina čia blogai. Neseniai viena dirbtuvė reikalavo keturių darbininkų. Atsisakė gi su viršum šimtas darbo jėkancų.

Photos of Sulzer and Culberson copyright by American Press Association.

Suvienytų Valstijų Kongreso šnariai, Sulzer ir Foster, ir senatorius Culberson, reikalauja, kad Suv. Valst. suardyty 1832 m. sutartį, jei Rusija galutinai atsisakys pripažinti Amerikos piliečių-žydų pasportus.

IŠ VISUR.

Lapkričio 8 d. sukanka 200 m. nuo rusų rašytojo Lomonosovo gimimo dienos. Svetimo ministerija įsakė Vilniaus mokslo apskrityje švesti visose mokyklose tas sukaktuves ir pataria vaikus į pamaldas už Lomonosovo dušią nuvesti, o paskui su pažindinti juos su jo biografija. Mokyklose turi tą dieną būti Lomonosovo portretas garbės vietoje padėtas ir pagrazintas.

Pasitraukė nuo vietos Činų regentas kunigaikštis Čun, tėvas dabartinio Činų cesorio. Jo vietą užėmė kunigaikštis Si-Hsu, buvęs prezidentas tautiškojo susirinkimo. Naujasis regentas yra šalininku reformų sumanytų ministerij pirmininko Juanshikiai.

Iš Hongkong iškeliauo dailis francūziškos kariūmenės su keturiomis kanuolėmis. Kariiviai tie traukia į Činų sostinę Pekiną.

Mieste Rincon Antonio, Meksike, lynčiavo vieną iš revoliucionierių vadovų, Jose Gomez ir 8 jo šalininkus. Tas sukurstė lynčiuotų šalininkus ir jie kėlė nepilankias prezidentui Madero demonstracijas. Mieste Campech sušaudė 13 paimtų revoliucionierių.

Mieste Istib, Turkijoje, turkai užpuolė bulgarus, užmušė jų 14, o sužeidė 157. Čia matyti jų bažnyčion buvo mūšta bomba ir jos eksplozijos užmušta ir sužeista 32 turkai. Už tai turkai atmonijo bulgarams, nes nuziūrėjo kad tai buvo jų darbas.

Rusijos valdžia atsisakė iš Turkijos valdžią su reikalavimu, kad Turkija leistų per Dardanelių jurių siaurumą rusiškų kariškų laivus iš Juodųjų jurių. Turkija vienok nesutinka.

Peterburge, Rusijoj, aukso tirinėjimo dalyj pinigų mušykloj atsitiko eksplozija, kuri užmušė du žmonis, o 40 sunkiai užgavo.

Lenkijoj rusiškioji valdžia pradėjo uždarinėti privatiskas lenkiškas mokyklas, tarp jų, uždaryta 7 klasių mokykla Loviče ir 2-klasių mokykla Dąbrove.

Sekantiems metams miesto Varšavos išlaisdos apskaitytos ant 16,217,723 rubl. Toki jau išskaityti ir miesto inplaukimai.

I Varšavą suplaukė valdžios iš Rusijos išvytų žydų taip daug, kad ten, aprubežiuoti savo tiesose žydai išmisti negali, daug jų turi nešdintiesi į užsienius duos jieskoti. Iš Varšavos Amerikon iškeliauja kas mėnesis vienuolika amerikonių į Angliją ir Francūziją privertę Belgiją sušaukti po ginklu rezervos kareivius, kad vokiečiai per Belgiją negalėtų Francūzijon įsitiesti. Anglija buvo pasirengusi siųsti į Belgiją 150,000 savo karių, bet valdžia ir Lenkijoj reikiavę padėti francūzams ir ne

Iš Lukovo pavieto, Sedlecų gubernijoj, išvijo 50 žydiškų šeimynų.

Varšavoj rusiškasis laikraštis "Varšavskoje Slovo" nubausta 100 rubl. bausmės už straipsnį "Ministerio Veto".

Kijevo gubernijoj teisman atiduota už suokalbį prieš valdžią 8 asmenys: ingaliotinis dvoro Olycko, kun. Radzivilo, Karaskevičia; dvoro perdtinis Chirzanowski, girių perdtinis giriose gr. Dunino-Karawickio, Lenkowski ir studentai girininkystės instituto Love: Dąbrowski, Jackowski, Zarzycki ir Skowrowski. Kaltina juos už tai, būk jie rinko paslapstis rusiškios kariūmenės, norėdami jas parduoti Austrijos valdžiai.

Gardino gubernijoj, miestelyj Semiatice siautė gaisras, kuris išnaikino didesnę miestelio pusę.

Galicijoj, mieste Kolomyja suareštavo studentą Peterburgo universiteto, Kosovicą, už šnipinėjimą Austrijos kariūmenės paslapčių.

Lvove, Galicijoj, 28 metų, graži ir sveika milijonierė, Kate Schaff, moteris turtingo bankininko, užlipo ant trečių namų lubų, išėjo ant balkono ir nušoko ant gatvės. Ji taip sunkiai apsikūlė, kad neužilgo, neatgavusi samonės, pasimirė.

Paryžiuj pasimirė garsus turtuolis, baronas Gustave Rothschild. Gimęs jis 1827 m. Paryžiuj. Be Rothschildų pritarimo nei jokia viešpatysčių paskola negali įvykti: nė joks kraštas negaus paskolos jeigu ją Rothschildai bus priešingi, nes jų rankose daugiausiai yra pinigų.

Portugalijos monarchistai neuzganėdinti iš abiejų pretendentų — karaliaus Manuelio ir kunigaikščio Miguelio, kadangi nė vienas neįstengia sostą atgauti, pasiviektė trečią, kunigaikštį Dom Jaume. Bet ar trečiajam geriau seksis, galima abejoti. Kur daugelis sostą varžosi, jis nė vienas iš besivaržančių netenka.

Ryme su didelėmis išklmėmis atliko įšventinimą 18 popiežiaus paskirtų kardinolų. Tarp naujų kardinolų yra trys amerikoniai: vyskupai: Farley, O'Connell ir Falconio.

Dabar aikštėn išeina, jog kada be mažo neužgimė karas Francūzijos su Vokietija už Morokko, Anglija ir Francūzija privertė Belgiją sušaukti po ginklu rezervos kareivius, kad vokiečiai per Belgiją negalėtų Francūzijon įsitiesti. Anglija buvo pasirengusi siųsti į Belgiją 150,000 savo karių, bet valdžia ir Lenkijoj reikiavę padėti francūzams ir ne

Suvienytų Valst.

Austrijos parlamente, nuo mustynės čekų atstovų, čekiai šoko prie laus ministerio Hohenburzbuos, turbūt norėdami jį nužudyti, bet vokiečiai čekams užstojo ir dėl to kilo m.

Laikraščiai praneša, jog karo Italijos su Turkija už aki nesutikimai Austrijos v. la, kad Italija gali nuo vis Europos tautų ryšio sukti ir pristoti prie ryšio Austrijos, Anglijos ir Rusijos, kurių viešpatysčių li Turkija.

Lapkričio mėnesij Any sukur ingabenta prekių 75000 dol. daugiau negu p. la, prekių gi iš Anglijos ir isgabenta už 20 milijonų dar daugiau. Labiausiai daugino isgabėnimas fabri binij.

Austrijos, Vokietijos, Jijos valdžia davė supras gijos valdžiai, jog atid Dardanelių Rusijos kariūvams gali Europoj ka imdyti. Todėl Turkija lusijsai, jog jos reikalavi busi negali.

Rusija nori buvusį F. achą Mohamed Ali Mir sušdinti ant sosto, bet ranešė, jog ji jo negalės unti Persijos valdonu.

Augščiausiame Vok asne Leipcige prasidėjo angliško laivų maklerio skaltuo. Jis kaltinamas u mėjimą Hamburgoj ir Br mėjimą dirbtuvėse, kur Vol trinduo 10 kariškų laivų vnyti.

Kariūmenės stovyklose, netoli Delhi, Indijose, ir karalius ir karalienė, olių cesorius iškilmingai 150 kunigaikščių ir in optacijas.

Francūzijon atkako Ri cioning ministeris Sozonov ir Francūzijos paramos, čia mano nuo Turkijos čia liuosos kelio per D rusiškais kariškimi: mas.

Madridė, Ispanijoj, pras tybos, Francūzijos ambas ruz su Ispanijos užsienių terier Morokko reikalauose. čia dalyvauja ir Ang lasadordius.

Pereitą subatą Švedijos Musikos Akademijos, Stockholmė, išdalino oloj paskirtas už mokslo i mėjimą dovanas. Už pasti mėjimą dovaną gavo S. nka Curie; už fiziką do vanu profesorius Wilhelm V la medicina — profesorius i valdžia — literatūra — belgi ininkas Maeterlinck. D va žino yra po 40,000 dol. i mas.

Amerikos agentai atsi New Orleansą žinią, būk v Amerikoj, respublikoj angų vėl rengiama rev

Benjaminas Prioto, senesniųjų laikų Francuzijos valstybės vyras (1667), liuboskyti: "Žmogus turi tris nuosavybes: sielą, kūną ir medžiaginį turtą. Šiųjų tris nuosavybes be palovos atakuoja trys neprieteliai, būtent: jo sielą atakuoja kunigai, jo kūną — daktarai, jo gi medžiaginį turtą — advokatai.

APŽVALGA.

"Saulė" rašo, kad Philadelphiaje, lietuvių Sv. Jurgio bažnyčioje nedėdieniais, esą, melstis susirinkusiems žmonėms dalinami kunigo sutaityti lapeliai, kuriuose raginama "rauti šalin pragarišką darbą anti-tikėjimiskų laikraščių". Šeimyninėms, laikinoms įnamius, draudžiamas priminti net j savo namus "bedieviškus" laikraščius, kuriuos "valnamaniai dykai siuntinėja". Kas noris pasiklaityti gerų laikraščių ar knygų, turis pirma kreiptis į savo kleboną, — "jis visados gatavas esąs suteikti gerų knygų ir laikraščių". Lapeliuose pasakytą, kad iš visų Amerikoje leidiamų lietuvių laikraščių esą tik du dirbančių bažnyčios labui ir todėl skaitytinu, visi kiti einą prieš tikėjimą. Kurie yra tie "gerieji" du laikraščiai, neįvardyta, bet "Saulė" mano, kad tai, turbūt, būsią "Žvaigždė" su "Draugu".

Tatai pasirodo, kad mūsų gerbiameji kunigai kovai su neklerikalais, taigi su jų tariamais "bedieviškais" laikraščiais nebeapsitenkia jau sakykla, konfessionali ir periodiniai savo organais. Išrandama kitokios dar specialios priemonės laisvės mirties persekiojimui. Vargas vien, kad juo labiau tie gerbiameji stengiasi, juo smarkiau jie ant svietiskųjų užsivarinėja, juo labiau jie patis savo intelekto žmones žudo.

Lenkų kalba, bet lietuvių nacionalistų dvasioje leidžiamu Vilniuje laikraščio "Litwa" leidėjas-redaktorius, M. Dovoins-Silvestravicius, žada nuo sekamųjų naujų metų pradėti leisti "Litwos", dar kitą laikraštį — "Lud". Naujo laikraščio reikalingumą nurodo jis šitaip:

"Lietuvių tautos atgaivinimui rytuose neužtenka laikraščių ir knygų lietuvių kalba, ypač ten, kur lietuviai yra savo kalbą gerokai pamiršę arba visiškai užmiršę. Ten reikia kelti tautos sąmonę lenkų kalba. Pradžiai tame dalyke yra padaryta, jau pradėjome leisti lenkiškai rašytas knygeles lietuvių dvasioje. Jau ketviri metai eina laikraštis "Litwa", kuris yra daug atliekų inteligentių tarpe, liaudžiai vienok jis yra nevisiškai prieinamas ir brangokas.

"Litwa" rūpinasi vien inteligentais ir pradeda ingyti kaskart didesni pasiekimai, pertat negali taikintis prie liaudies. Liaudžiai reikia populiškesnio ir pigesnio laikraščio. Dėl tos priežasties sumanoma leisti šaly "Litwos" antrą dvisavaitinį iliustruotą laikraštį "Lud" (Liaudis), kurio skyrimas kaina 2 rubl. metams, o prie "Litwos" 1 rubl. metams. Beto, laikraštį "Lud" imant kartu daugiau kaip vieną egz. metams galima taip-pat nuleisti po 1 rublį už egzempliorių".

Pasak p. M. D.-Silvestravicius, lietuviams lenkinti lenkai kunigai leidžia laikraštį "Przyjaciel", o svietiskiai — "Jutrzenka". Ginties nuo lenkinimo būtinai reikalingas esąs lietuvių dvasioje lenkų kalba laikraštis, o tokiuo laikraščiu "Lud" ir būsiąs.

Pasak Lietuvos laikraščių, mėnesinis laikraštis "Visuomenė" daugiau nebeįsisiąs. Ėmėjams, kurių prenumerata nebuvo išsiųsti, redakcija atsilygijanti knygomis. Be to, "Visuomenės" nr. 7-8 tapę Rusijoj konfiskuotas.

"Lietuvos Žinioje" A. Janulaitis pakelia klausimą dėl vysk. Valančiaus "Kronikos": "Pirmą daugelio metų 'Tėvynės Sargą' ir 'Žinyčioj' buvo spaudzinama ištraukos iš vysk. M. Valančiaus 'Kronikų' ir 'Margarumų', verstos lietuvių kalbon. Visų-gi taip ir neapgaršinta, nors buvo žadėta.

MISS GRACE STRACHAN

Superintendentė Brooklyno viešų mokyklų, iškovojusi moterims mokytojomis lygias algas su vyrų-mokytojų algomis.

Tuos rankraščius buvo paėmęs kun. J. Tumas iš p. Revesnėvyčių; šis pirm 2 metų atidavė Lietuvių Mokslo Draugijai visą buvusį pas ją rašytą Valančiaus palikimą, kur ir yra jis dabar. "Kronikų" bei "Margarumų" nėra tenai, nes Tumas buvo gavęs juos gerokai seniau. Tie Valančiaus užrašai, sprendžiant iš to, kas yra apgarsinta, turi didelę istorišką vertybę, dėlei to atsirastų žmonių, norinčių juos išleisti ištisus, originalo kalboje. Kur jie yra dabar, žino kun. Tumas. Be abejonės, jis atneš galimū daiktų atiduoti Lietuvių Mokslo Draugijai, kurioj tūlą laiką buvo vice-pirmininku ir kuriai savininkė atidavė kitus Valančiaus raštus. Galimas dalykas, kad tatai greitai įvyks, nes grįžęs iš Amerikos Lietuvos, nebeturės jokių kliūčių."

KAIMO JAUNIMAS.

Vienas iš opiausių pas mus klausimų, bus jaunimo klausimas, nes jaunime tautos ateitis. Jaunimas gerai išauklėtas gali išduoti ir geras visuomeniškus veikėjus, tautai naudingą kartą.

Kad gera mokykla gali jaunimą gerai išauklėti, to nieks užgincys. Bet pas mus ne tik nėra gerų mokyklų, dagi ir blogųjų vietomis trūksta. Mokyklų kurios parengtų jauną žmogų prie kokio užsiėmimo, k. a. amatų ir specialiųjų mokyklų dar mažiau. O dar, kad priimsime omenin, kad visos mokyklos nuo pradinį ligi vidutinių prieinamos tik turtingesniems, tai pamatysime, kad visi vargingiausi žmonij vaikūčiai: kumečių, mažlaukių ūkininkų, daržininkų, neturtingų amatininkų vaikai pasilieką už mokyklų sienų augti netikusios gyvenimo aplinkybės.

Nekalbū čionai apie lankymą daugiausiai dvi žiemę pradišką mokyklą, nes tos mokyklos nemokant rusiškai vaikų nieko doro neįmoka per tą trumpą laiką; nekaltū ir apie prasimokinimą pas sodžiaus "daraktorių", kurie pats vos mokėdami skaityti ir rašyti, išmoka vaiką irgi nedaugiau, apie auklėjimą jiems nė galvoj.

Nuo mažumelės sodžiaus kūdikio auklėjimo metodos pamatu visur dar yra garsi "berzinė koshė", diržai, panciai ir kiti salumeliai, tuom tarpu, kultūringoje Anglijoje yra susitvėrusi net tam tikra "Tautiška vaikų apgyvendinimo draugija" kovoti prieš žiaurų elgimąsi su vaikais, tapusi valdiška įstaiga. Iširta jau mokyklų pedagogų, kad žiaurus elgimasis su vaikais užmuša kūdikyje tvirtumą valios, naikina savistovį pasistengimą ir privedą prie veidmainystės ir žiaurumo.

Ir kasdieninio gyvenimo pavyzdys turi nemažesnę svarbą už

ti savo globon. Ir barimais išsakyti tik tokiais būdais veik visur privertė tėvus, ūkininkus neduoti jaunimui sueti pasilinksminti, pasiūkti, pažaisti, t. y. išnaikino kaimo "gužynes". Išnaikino ir vieton tų "blogųjų" nieko neįvedė geresnio ir nebesirengia įvesti. Pasirodo, jog tik mokyklų sugriauti supuvusių namų, o vieton jai naujo nemokėjo ar negalėjo pastatyti.

Taip tai Lietuvos sodžiaus jaunimo padėjimas labai apverktinas, nes pagalbos jis veik išsiekur negauna. Laimė dar, kad apšviestiesnis sodžiaus jaunimas nesnaudžia, pradeda šiek-tiek veikti tarpe savo bendrų, steigdamas jaunimo draugijėles, vadinamas "jaunimo draugijėmis", rengdamas paskaitas, diskusijas, sceniskus vaidinimus, dorus pasilinksminimus, platinamas laikraščius, knygas, blaivybę. Viskas tenai daroma slapta dagi ir nuo tėvų, kunigų ir "davatkų". Viešos jaunimo draugijos nėra, o vargu ir valdžia jai leistų. Be to, visur tokiems doriems veikėjams trukdo pinigų stoka. Sėpėjū kitokių neatsiranda, kaip amerikiečiai kartais apdovanojanti knygynėlius knygomis ar dolariais. Sėp jaunimui prisieina užsiganėdinti sumestais draugų skatikalais iš "sėringių" ir menkų uždarbių. Rosijos valdžia-gi ypač nemėgsta jokio slapto kultūros darbo, čionai irgi per šnipų provokaciją nekaltą darbą išardo, veiklesnius narius suklemsa mėnesiams ir metams į kalėjimus.

Matome kokiose sunkiose aplinkybėse lėmta sodžiaus jaunimui gyventi ir kilti, darbuotis kultūros dirvoje, tačiau visgi jau jis yra šiek-tiek nužengęs pirmyn. Jis turi prie "Lietuvos ūkininko" gildinimui savo reikalų laikraštėlį "Jaunimą", apie kurį susipietė nemažas būrys bendrų ir ten svarsto, kaip patrauktų "savespi" ir likusias minias tamsaus sodžiaus jaunimo ir kitus reikalus. Berods ir "Sąjūdinis" ūžvedė jaunimo skyrių "Vainikėlių", tačiau šiai, regis, neturi jaunimo pritarimo dėl savo vienpusiškumo.

Taigi, kam rūpi Lietuvos sodžiaus jaunimas ir mūsų tautos ateitis, tepaduoda jam pagalbos ranką, tėsia tankius išsipildo patarimų, kad obuolys nuo obels netoli tesirita; jauniejį tampa dar uoliesniais garbintojais Bachaus, nežiūrint visų "Blaivybės" draugijos besistengimų, nes tos draugijos ant jaunimo mažą turi intekmę.

V. Krivaitis.

LIETUVOS MOKYKLA SENIAU IR DABAR.

Daugelis juk atmena baisaus persekiojimo mūsų spaudos laikraščio, kad persekiojimą j Rusijos biurokratiškoji valdžia, tą mes žinome. Ir tas persekiojimas tęsėsi lygiai 40 metų. Uždraudus spaudos labiausiai nupuldė mūsų tauta.

Tokiose sunkiose laikose ir Lietuvos mokykla veikė irgi ne lietuvių naudai. Visos mokyklos, ar tai pradinės, ar vidutinės, ar universitetai, buvo valdžios įnagių varyti tolyn užbristi Muravjovo politiką — rusinti lietuvius. Tiesa, daugelyje Suvalkų gub. mokyklų mokytojai mokytojai lietuviai, auklėtiniai "Veiverių Mokytojų Seminarijos", bet jie buvo dar uoliesni rusinotojai, negu pats rusai, nes geriau mokytojai prieiti prie lietuvių būdo ir greičiau galėjo įkvėpti Rusijos meilę. Ir tokių išgamy, veikiančių "už žadėtą medali", ar geresnę vietą, buvo pripildytos visos mokyklos, tik keletas vyrų, pasišventusių lietuvių švietimui, kaip Petras Arminas ir kiti kiti, darbavosi žmonių naudai. Užjauciančius lietuvių, įėjū tik tapo patėmyti seminarijoje kaip lietuviai, grūdod mokytojai-Lenkijon, į Petrakavo, Siedlecų arba į Rusijos gubernijas, kad negalėtų veikti tarp savųjų. Vjduinėse mokyklose, kaip Mariampolės ir Kauno gimnazijose, apie lietuviškos kalbos išguldinimą nebuvo nė šnekos. Ir šiose mokyklose tarp mokinių lietuvių viešpatavo kad ne rusiška, tai lenkiška dvasia, bet ne lietuviška. Abelnai, žemesnės ir vidurinės valdiškos mokyklos buvo įsteigtos ne labui lietuvių, daugiam kam būdinti jaunimą išsnaudulio. Tiesa, dar kunigai, pasiūvę ir "žmonijos vadovus", norėję visą sodžiaus jaunimą paim-

kyklos buvo slaptos mokyklėlės sodžiauose pas ūkininkus. Tas mokyklėlės surengdavo pats sodiečiai-ūkininkai pramokinti savo vaikučius skaityti ir rašyti. Tam žiemą, už menką mokeskį, pasamdydavo "daraktorių" — mokytoją. Tie mokytojai būdavo — ar tai koks senis, šiek-tiek mokas rašyti ir skaityti, arba ir jaunas vaikinys, kartais mokytojai tapdavo dagi ir atkeliavę iš Vengrijos vengrai, kuomet jie per žiemą neturėdavo ką veikti, užsiimdavo vaikų mokymu. Suprantama, kad nuo mokytojaus gerumo ir jo išsilavinimo prigulėdavo ir mokyklos stovis. Mokymas tokiose mokyklose, paprastai, tęsdavosi nuo tamsos ligi tamsai. Rankvedžiais būdavo "Elementoriai", iš kurių neįmokdavo daugiau nieko kaip poterių ir litanių: paskui bandydavo skaityti maldaknygę ir tuom baigdavosi visas lietuviškos kalbos mokslas. Dar pramokindavo kartais šiek-tiek rašyti, kad galėtų perskaityti ir parašyti "gromatą" arba vaito "poleceniją". Skaitilavimo mokslo, paprastai, nebūdavo. Apie kitus dalykus neturėdavo supratimo ir patsai mokytojas. Tokios lietuviškos slaptos mokyklos buvo paplitusios po Suvalkų ir išdalis po Kauno gub. Bet kartais jos po Vilniaus gub. lenkystei labiau klestant, tapdavo tikrais lizdais lenkystės. Abelnai, tų laikų slapta mokyklą negalima pavadinti lietuviška; ji buvo tikybinė, nes pas tų laikų sodietį apie lietuvių supratimo nebuvę, jis, gindamasi nuo masikolystės, gynė ne lietuvių, bet tikėjimą.

(Toliaus bus).

LAPELIS.

Pas mane užėjo pažįstamas gešftmacheris. Žmonės pasakoja, kad jis milijonierius. Jam šimtai gešftų. Miškais verčiasi, gyvulius superka ir parduoja, mūsų mieste turi didžiausias kolonijas sankrovas....

Meiliai žiūrėdamas man akysna, tarė:

— Tamsta esi laikraštinkas?

— Tėpu j laikraščius.

— Aš viską skaitau — tamsta turi galvą....

— Turiu galvą.

— Aš matau.... Tokius žmones aš labai gerbiu! Ot aš ir noriu su tamstėle pasikalbėti.

— Meldžiu.

— Matai, aš noriu dar kelias kolonijas sankrovas atidaryti.

— Kodėl ne.

— Tamsta esi laikraštinkas, tatau, ir negalėtum išgalvoti, taip sakant, parašyti apskelbimą apie mano sankrovas? Aš jau tamstai.... Žinai tamsta mane.

Tokia propozicija mane įeidė: esu laikraštinkas, rašau feljetonus, ir šė tau tulas vertelę siūlu, taip sakant, imtis už reklamą!.... Nuvys mano laurai! Bet, kaip ant laimės, pirminė didelių mokslininkų ir galvočių filosofija: — kiekvienas darbas yra doras! Jei taip — kodėl nerašius reklamų?!

— Gerai, parašysiu! — sakau.

Ponas Biznierių nudžiugo.

— Aš jau tamstėlei, aš jau.... Tik sveikas rašalo nesigailė!

Taip, kad išėjū storai!.... Aš jau tamstai už tą....

Pas mane ant stalo buvo cigarų "Brazil" dėžutė.

Paprašiau pono Biznierių užsirykti. Užsirykė.

— O kodėl tamstėle nerūkai?

— pūsdamas dūmus j lubas paviklausė ponas Biznierių.

— Gydytojas užgynė ir rūkyti išgerti.

— Sakyk nesakęs, užgynė?... Nutraukė jis kelius dūmus ir, slėpdamas nuo manęs, cigarą paikišo po pastale, nukrapštė ugnį ir greitai ingrūdo kisenėn.

Kiek palūkėjęs, aš vėl sakau:

— Rūkyk tamsta.

Ponas Biznierių užsirykė, bet ir su šiuo cigaru tas-pats atsitiko.

Tokia istorija atsikartojo septynių kartus.

Ant galo ponas Biznierių atsisveikino ir išėjo. Tik tarpdurį dar pridūrė:

— Tik jau tamsta rašalo nesigailė!

Ėmiaus už darbo. Rašiau eilėlėmis ir proza. Išėjo storas geniališkas veikalas. Šit ištraukos:

— Pirkėjau, tu valgai bananus? Taip, valgai! Eik pas Biznierių pirkti. Iš jo bananus tūts ant nebuvo, nes valdžia jų neleidė steigti. Lietuviškos tų laikų mo-

Photo by American Press Association.

Valgomai kambarys Zeppelino valdomajame orlaivyje "Schwabens".

kėjau, valgai kiaušinius? Taip, valgai! Geras kiaušinius gali gauti pas Biznierių. Vokietijos kaizeris už kiaušinius Biznierių aukštinu medaliu apdovanojo!

— Geri likierius? Taip, geri! Eik pas Biznierių pirkti! Jo likierius geria pats Rusijos imperatorius! Valgai ryžius? Taip, valgai! Eik pirkti pas Biznierių. Jo ryžius nuo senų-senovės Činijos cesoriai valgo! Pirkėjau, tau patinka kurapkos? Žinoma, patinka! Eik pas Biznierių kurapkę. Šventas raštas sako: tiruose žydams iš dangaus krito kurapkos. Tas teisybė — krito iš dangaus kurapkos. Biznierių nuvažioja, prisigaudė ir dabar pardavinėja pigiausiomis kainomis. Suvienytų Valstijų prezidentas — Taft — vien tik Biznierių kurapkomis ir tesimaitina, o pažiūrėkite, kaip jis atsipenėjęs, malonu! Pirkėjau, eik pas Biznierių — jo prekės šviežios!

Užbaigęs veiklą, tempiu jį pas poną Biznierių. Jis pavartė, pavartė, vienam lakštan bakstelėjo nosim, antram lakštan — matyva, mano veiklas jam patiko: linksmai prasišiepė. Ir tarė:

— Aš jau tamstai už tą....

— Nu, — manau aš, — išklos kelias šimtes už darbą!

Ponas Biznierių atrakino komodą, ištraukė vieną stalčių ir, paėmęs cigarą, kiša man:

— Aš jau tamstėlei....

— Nerūkau.

— Nerūkai? Rodos rūkydavai?

— Gydytojas užgynė.

— Sakyk nesakęs, užgynė....

Kaip gaila!....

Ištraukė kitą stalčių ir išėmė kelius biskvitus ir mažutį, mažutį konjako butelėlį:

— Aš jau tamstai už tą....

— Negeriu.

— Kodėl?

— Gydytojas užgynė.

— Sakyk tu man nesakęs, taip ir užgynė! Kaip gaila! Kaip gaila! Norėjau sveiką pavaisinti, viską prirengiau, o čia viskas sveikam užginta.... Kaip gaila, kaip gaila!.... — aimanavo ponas Biznierių ir portė man ranką:

— Labai ačiū, labai! Aš jau tamstos niekuomet neįmiršiu....

Išėjau be cukraus.

Aš patydomis sukeikiau ir pasisukau išeiti.

— Tai tamsta eini jau? — gailėstavo ponas Biznierių.

— Einu jau....

— Pasidėtum da.... Nu, ir aš einu, gal bus pakeliui....

Išėjome.

Einam pro restoraną.

— Gal užeisim? — sakė ponas Biznierių.

— Aš negeriu.

— Kodėl?

— Gydytojas užgynė.

— Sakyk tu man nesakęs, užgynė.... Kaip gaila! Būčiau sveiką pavaisinęs.... Tokį žmogų, kaip tamsta....

— O kad ne — užeinam, vakarienių pavalgysime....

Ponas Biznierių susiėmė už pilvo:

— Oi, oi, man taip sukietėję viduriai, oi, oi.... Kaip man malonu su tamsta būtų pavaka-

rienianti.... Oi, aš negaliu!.... Zengiam toliau.

Einam pro teatrą. Žiūriu afišon prie durų: operą gieda.

— Gal užeisime? — sakau aš.

— O kas ten šiandien?

— Opera.

— Kaip norėčiau paklausyti!.... Visa nelaimė — nepri-girdžiū!.... Tai ko man eiti....

Aš vėl patydomis sukeikiau, atsisveikinau ir nuėjau sau.

Už kelių mėnesių susitinku poną Biznierių gatvė. Klausiu:

— Kaip gešftai?

— Fain, ačiū Visagaliui! — juokiasi ponas Biznierių.

Iš jo veido matyti, kad jam tikrai fain klosiai!

Praėjo trys savaitės. Aš sėdžiu be skatiko — kaip jau tankiai atsitinka laikraštinkui. Vieną dieną vaikiojuos, kaip šuo perkašę, kitą dieną.... Pliurpiu arbatą be cukraus. Ant laimės prisiminė man ponas Biznierių. Manau: kam, kam — man tik jis jau duos ant kredito. Kepurę ant galvos ir šuoliu dumiū į vieną pono Biznierių sankrovą. Žiūriu — prie kasos jis pats. Meiliai paspaudė man ranką:

— Ko tamstėlei?

— Cukraus svara.

— O, tamstai viską, viską!....

Ei, zenki, atsvėk šiam ponui cukraus svara!

Tarnautojas atsivėrė.

— Kaip gešftai? — klausiu aš pono Biznierių.

— Fain, ačiū Suvvertojui!

Gavau cukrų ir sakau ponui Biznieriui:

— Šiandien aš pinigų neturiu, už kelių dienų atiduosi.

Ponas Biznierių nusisuko kėten ir piktai nusisiplovė. Atsisuko ir meiliai tarė:

— Tamstai aš viską, viską....

Kas čia yra tas cukraus svarelis.... Tik ot, žinai tamsta — dabar parlamentas tokį "zakoną" išleido: visiems sankroviniams užginta baisiausiai davinėti kreditan. Kuris sankrovininkas išdrįs davinėti, tą tuojau ant kartuvų. Pasiūtęs parlamentas! Dėl jo aš negaliu tamstėlei ir to menko svarelį duoti.... Kaip gaila, kaip gaila!....

Išėjau be cukraus.

Praslinko keli mėnesiai.

Vieną rytą užėina pas mane ponas Biznierių žmona, poni Biznieriėnė — ir verkšlėna, verkšlėna....

Iš jos aimanavimų supratau, kad jos vyras mirė ir paskutinyšio jo noras buvo — kad aš sustatyčiau antrąsį ant akmenio jo kapui. Išpildžiau tą norą — parašiau: "Praei, sustok! Čia ilsisi žmogus, kuris moko gyventi! Sukalbėk tris Sveika Marija, — kad sunki jo vėlė niekuomet iš pragaro neišrepliotų!"

P. Butėnas.

Filosofiški galvojimai.

— Sako, geriau esą turėti žvirblį rankoj ne kad gaudyti balandėles ant stogo. Gerai, ale kas kenkia mums balandėles gaudyti ir tuo-pat kartu laikyti rankoj žvirblį?....

Tikėjimų

Parašė bendradarbius

P. D. Cha

Teolog

Jaštos yra garbinami yra svarbia mūsų patėp Jaštos yra sva avestinių dievų pave pasakojama daug n didvyrius. Daugelis dedanciais tik iš sm Vendidat, įstatymų galima matyti vi-daugiausiai valymų kny etiką ir teisę, ant k rinkin. Iraniskai versme, kadangi Jan senais būdais, papro priešzaratustrini l paveikslinimas, kaip turi pilnai apribotą surėdymas regimai apžvalga, nuo kurio Sassanidų laikuose, prisimena tik vaka provincijos. Vėnd Sassanidų laikų, ku goniskais aiškinim gomis, — Jasnos drauge su nedidel Avesta. Jaštos pi arba sutrumpintos rioje yra teipgi m įvairiems dienos ir

Avestino tikė švento rašto trupa gerai, jog jis ant amžių pradžių v gana pilną mazedje atidžią Bundecheš pechleviskąja šnek rusių ant Avestos tiesioginius žuvus kaipogi ir iraniš persų epopejoi Fi Yra žinoma, jog džiūs susinėjus ir daug ką nupa graikų veikalas : mės, yra žuvusi, kusejii mus, gra kiai patvirtinam tikėjimo istorijai nežiūrint j jo il tikimas lūdinim. slyzinių romanti sinaudoti Strabo yra šykštesnės; nieji raštinkai, Senovės žmonių vo surinkta Brisc ir Windischmann

Yra daugeli amžių. Daugun kalbas. Arabų cl (1879), bet, ga persų tikėjimu. gjoznyaja partii" Armeniškos Langlua (Collect

98. IRANISKA.

Žinios, kuri mums tik zaratus Persijos prieš Za kaus supratimo.

tvirtinima, geidži neariškus tikėjim bilioniškųjų ir elai tų tikurime prie apskritai nieko n pastebėta terp av duoda mums jok papročius perėmė mlynais rytuose, si ma nusekti ir j ku gi nepastebėti, jo tik gryno Zaratus jimas išdėtas, reg tikėjimiskųjų priea himne sutinkame suvokti, ant koki čius zaratustrinio siasi toliau šiteip dviasios sutvaram stebuklingai žvaig ir šviečiančiai sau aš duodu auk

Tikejimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams

P. D. Chantepie de la Saussaye

Teologijos prof. Amsterdame.

Vertė J. Laukis.

Jaštos yra garbinamosios giesmės Jazatų garbei; kaip gatos yra svarbiausios pažinties versmės apie Zaratustros mokslą, taip Jaštos yra svarbios kaipos mūsų žinių versmės sulgy avestinių dievų paveikslų; jose pilnai nuosekliai ir vaizdžiai pasakojama daug mytų ir sakinių apie senovės dievus ir didvyrius. Daugelis Jaštų tiesiog yra vardų surašais, susidedančiais tik iš smulkmeniškių dievų ir dvasių prisaukimų. *Vendidad*, įstatymo knyga, kaip jau iš paties užvadinimo galima matyti vi- dāva-dāta, „duotas nuo vėlnių“, yra daugiausiai valymų knyga; šioje knygoje randame mydapersių etiką ir teisę, ant kiek jos galėjo įeiti šventų padavadijų rinkinys. Iraniškai archeologijai *Vendidad* yra svarbiausia versmė, kadangi jame mes, be abejonės, susitinkame su labai senais budais, papročiais ir neiktikiškais suopročiais, kurie priešzaratustrinį laiką buvo giliai įsikeroję; bet šitų budų paveikslinimas, kaip mes su jais apsipazįstame *Vendidade*, turi pilnai apribotą pobūdį Zaratustros dvasioje, knygos gi surėdymas regimai yra visai naujas; geografinė „svieto“ apžvalga, nuo kurios prasideda šita knyga, aiškiai sustatyta Sassanidų laikuose, nes be šventos Airiana-Vedži žemės joje prisimenama tik vakarinės (baktriškai partiškos) viešpatybės provincijos. *Vendidad* yra vienintelė knyga iš Avestos Sassanidų laikų, kuri pasiekė mus visa; ji prasideda kosmogoniškais aiškinimais ir baigiasi eschatologiskomis pažvalgomis. — Jasnos ir *Vendidad* padaro, paprastai dalinant, drauge su nedideliu aukojimo maldynu *Vispered*, tikrą Avestą. Jaštos priskaitoma prie t. vad. *Korda-Avestos*, arba sutrumpintos Avestos, nedidelės maldinės knygos, kurioje yra teigiami maldos, skaitomos svietiškiųjų ir paskirtos įvairiems dienoms ir meto laikams.

Avestinio tikejimo pažinimas, kurį duoda mums šitie švento rašto trupiniai, ant nelaimės, yra labai nepilnas; bet gerai, jog jis ant tiek pasipildo kitais senovės ir vidurinių amžių pradžios veikalais, kad mes visgi galime nupiešti gana pilną mazdejiybės vaizdą. Visų pirma atkreipia į save atidžią *Bundeheš* ir kiti Sassanidų laikų veikalai, parašyti pechleviška į šneka, kurie apima savimi pilniausią, sutvėrusią ant Avestos dirvos, paryšbės teologiją ir net tulius tiesioginius žuvusių Avestos vietų vertimus. Šitie raštai, kaipogi ir iraniškų mytų bei pasakų rinkinys, intrauktas persų epopejoni Firdusi, bus peržiūromi tolesniam išdėjime. Yra žinoma, jog graikiai, turėjusieji su persais tokius bruzdžius susinesimus, persų istorijai pasvėntė daug žingeidumo ir daug ką nupasakojo apie persų tikejimą. Svarbiausias graikų veikalas apie Persiją, Peopomo knyga, ant nelaimės, yra žuvusi, bet jai naudojosi vėlesnieji, dar pasiekusieji mus, graikų raštininkai. Herodoto žinios, taip tankiai patvirtinamos parašais, teigė, yra labai branginamos tikejimo istorijai, kaip ir Berozo žinios; Ktezius priešingai, nežiurint į jo ilgą buvimą prie persų rūmo, yra visai neiktikimas liudininkas. Ksenofonto Kyropedija ypatingai atsižymi romantišką pobūdį. Geriau negu ja galima pasinaudoti Strabono ir Plutarcho veikalais. Latynų versmės yra šykštesnės; tokiais yra, iš didesnės dalies, daug vėlesnieji raštininkai, kaip Ammianus Marcellinus ir Prokopius. Senovės žmonių liudinėjimai apie persų tikejimą jau senai buvo surinkta Brisonijaus, vėliaus Rappo (ZDMG XIX—XX) ir Windischmanno (Zoroast. Stud.).

Yra daugelis arabų ir armenų žinių iš vidurinių amžių. Daugumas yra prieinama tik pažystančiam šitas kalbas. Arabų chronikos dalis Tabari yra Noldke's išversta (1879), bet, gaila, ne pati svarbiausia apspazinimui su persų tikejimu. Daugiau paduoda Šarastani veikalas „Religioznija partii“ ir t. t., versta Chaarbriukero 1850-51).

Armeniškos žinios apie senovės persų tikejimą išversta Langlua (Collection des historiens de l'Arménie (1868-69)).

98. IRANIŠKAS TIKĖJIMAS PRIEŠ ZARATUSTRĄ. Žinios, kurias mes semiamės iš šitų versmų, duoda mums tik zaratustrinio tikejimo vaizdą, o apie tikejimišką Persijos prieš Zaratustrą padėjimus negauname jokio aiškaus supratimo. Visų pirma mes turime atmeti visokią tvirtinimą, geidžiantį išvesti Avestos mokslą į svetimus, neariškus tikejimus; kad tokios inteknės, ypatingai iš babiloniškųjų ir elamitiskųjų kaimynų pusės darė savo veiksmą, tai turime pripažinti; bet kame jos yra, apie tai mes apskritai nieko negalime pasakyti. Panašybės, kurios buvo pastebėta tarp avestiskųjų papročių ir turanų papročių, neduoda mums jokio išaiškinimo sulgy to, ar persai šituos papročius perėmė nuo turanų. Tikėtai su ariskaisiais kaimynais rytuose, su indais, jaučiamas yra sąryšys, kurį galime nusekti ir į kurį reikia atkreipti atidžią. Negalima teigti nepastebėti, jog Avesta, anaipol, neapima savimi vieno tik gyno Zaratustros mokslo, bet kad šioje knygoje tikejimas išdėtas, regimai, tankiai yra įvairiausių tikejimų ir tikejimiškų prieraugų mišinys. Jau pirmutiniam Jasnos himne sutinkame tokią tiesioginį samaisymą, kad sunku yra suvokti, ant kokio laipsnio stovime. Prišaukus vyraujančių zaratustrinio mokinimo dievus ir angelus, malda tęsiasi toliau šiteip: „Aš duodu auką žvaigždėms, šventos dvasios sutvarams, Tistrijai (Šunžvaigždė), šviečiančiai, stebuklingai žvaigždėi, mėnesiui, kuris turi bulius skelb, ir šviečiančiai saulei su lekiančiais arkliais, Ormuzdo akiai; aš duodu auką dvasioms — teisingųjų globėjoms — ir tau, ugnie, Mazdos sunau, drauge su visokia kita ugnia; geram vandeniui ir visokiems sutvertiems dievo vandenims, kaip ir visokiam dievo sutvertam augalui“. Čion su mažomis išimtimis yra tie patys garbinimo tikslai, ką ir kiekvienam pirmapradiniam tikejime. Be abejonės, šituos atisaukimus prie gamtos tam tikrose aplinkybėse galima aiškiai pripažinti vėlesne priemonė, kadangi apskritai kreipiamasi prie gamtos, himnai gamtiškų daiktų ir gamtos dievų garbės, ieseina ant pirmos vietos ypač vėlesnėje Avestoje; bet, be abejonės, šituos vėlesnius kultus reikia žiūrėti kaip į senų tikejimiškų omių atsigimimą; daugelį mytų ir daugelį Avestos dievų, apie kuriuos pasiekė mus tik pusiau nesuprantami numojimai, galime išaiškinti sau tik kaip pirmesnių kultų likučius. Reikia teigti patėmyti, kad elementų garbinimas, lošias svarbią rolę Zaratustros sistemoje, kaip ir sąryšys tarp augštesnių šito tikejimo dvasių ir elementų, iš įvairių pusių nurodo į pirmapradinį gamtos kultą. Ypatingai ta galima pastebėti ant dviejų svarbiausių iranų šventybių: vandens ir augalų. Viena ir kita įgijo Avestoje, ačiū savo išganingai intekmei ant žmonių, tam tikrą dieviškų galybių padėjimą; tiesioginis ir ceremoniškas garbi-

nimas, kurį joms persai teikė, be abejonės, remiama seno viškų kultų vandens ir medžių padava.

Pastebiami teigiami *animistišką* liekaną Avestoje; dvasios globėjai, kurių skaitlius yra begalinis, sulgy pačios Avestos pripažinimu, yra mirusių vėlės; ir įjaštoje, kur jie ypatingai prisimena, iš daugelio pusių turi senovės šeimyniškų ir vietinių dvasių pobūdį, kokias galima sutikti visu ant svieto. Kad ir piktos dvasios, kipsai, kurie knibžda Avestoje, padaro savimi ne tik zaratustrinio tikejimo išraišką apie blogumą, bet kad daugumas jų priklauso jau pirmapradiniam iranų tikejimui, tai yra įsitikinimas įgaunamas kiekvieno tardančio Avestą.

Bet dar aiškiau ieseina *klajoklinė gyvenimo apačia*, ant kurios atsirado avestinis tikejimas. Piemeniškos tautos tikejimai, pasakojimai ir papročiai apsiereiskia ant kiekvieno žingsnio šitame šventame rašte, pastebėtiname susirisi-me su abstraktiška dogmatika ir augštai išsivysčiusia zaratustrybės etika. Karvės ir šunies šventybė parsui stovi taip nepakrutinamai, kaip ir paties Ormuzdo šventybė; jie šventi ne tik toje prasmėje, kad jų myris yra nelaimė, jų užmušimas yra šventybei įžeidimu, bet su šitais gyvuliais sujungta toki mytai ir papročiai, iš kurių gana aiškiai išaiškinama tikejimas į jų viršgamtiską galybę. „Karvės vėlė“. „Karvės sutverėjas“ — yra senoviški mytologiški suopročiai, lošią rolę gatose; augalinio ir gyvulinio svieto sutvėrimas iš pamušos pirmosios karvės pas iranus, kaip ir pas daugelį kitų tautų, priklauso prie pirmųjų kosmologiskų suopročių skaitliaus. Bet karvės garbinimas Avestoje nepadaro mirusios liekanos; jei *karviniui mytai* yra neaiškias atminimas, užlaikas tik kaip praeties paveldynas, tai tuomi gyvesnė yra *karvinė etika*: nešykštėti maisto karvėms yra ne tik pati iš savės šventa priedermė, bet ir kasdieninis išraiškos paveikslas pildymui priedermių abelnei, taip lygiai, kaip pasakymas: įgyti karvę ženklinama pasiekimą dangiškos laimės. Kaip pas indus ir daugelį kitų tautų, taip ir Avestoje, buliaus šlapumas padaro švenčiausią skaitinimą pabuklą, nežiurint į tai, kad sulgy avestinės etikos šlapumas abelnai augšciausiam laipsny yra nevalyvu ir teršiamu. Šuniui *Vendidade* vienas po kitam yra pašvenčiama skyriai; kaip puikiai jis nuveja vėlnius ir kaip pavojinga jis užmūsti, apie tą mes dar atsižinosime vėliau; kad šuo, kaip Ormuzdo sutvaras, yra visai lygus žmonėms ir su tokia pačia rupeščia yra saugojamas, tai aiškiai parodo mums, ant kokios dar pirmapradinis klajoklinės dirvos stovi ankstyvesnė Avesta. Daugelis papročių, net didelė praktiškos Avestos etikos dalis, galima suprasti tik nuo šitos atžvalgos, nesnekančią jau apie rojus supratimą vaizdo pavidale iš piemeniško gyvenimo, su senu piemeniu Jima kaipo palaimintų saugotoju. Tikejimais klajoklių suopročiai nesutrukumai susipynė su Avestos tikejimu, ir nors jie visai bereikalingi teoretiskam tikejimo gredimui ir todėl paimti į jį buvo tik kaip praeties paveldynas, bet negalima persikirti su mašin, jog zaratustrinio mokslo skelbėjai išėjo podraug kaipo pagerintos piemeniškos kultūros apgynėjai, kurioje energiskai reikalaujama, pasigailejimo ir visokios rupesties gyvuliais priešingai pirmesniam tikejimui su jo kruvinomis aukomis.

Greta, arba augščiau šito tikejimiškų pirmapradinio ir klajoklinio gyvenimo susiklostė supratimų randame Avestoje nedidelę *senovės indogermaniškų* mytų ir sakinių eilę, kuri, nors iš dalies, yra aiškiam priestairingumui Zaratustros mokinimui, vienok perdirbtame pavidale buvo paimta į Avestą. Siteips iš sakmės apie Jimą, mirusių karalių Avestoje, pasirodo, jog pirmiau svieto pabaiga buvo suprantama kaip ir žimos užėjimu, pilnos šalčio ir tamos, iš kurios paskui turėjo ieseiti laimės stovis amžino pavasario pavidale rojuje pas Jimą. Šitas šanprotavimas abelnai neatsako Zaratustros sistemai, sulgy kurios svietas turi pražūti nuo ugnies ir tik teisingieji išsigelbės nuo šitos katastrofos. *Vendidade* autoriai nepastebėjo šitos skirtybės ir šita sakmė pasakojama drauge su kitomis, kaipo vienas abelno svietinių nuotikių eigio vaizdas. Teipogi senovės iraniškoje sakmėje apie karžygio Tretaono kovą su žalčiu Azi-Dachaka randame ypates, primenančias germaniškos mytus, kurias galima išaiškinti tik kaipo bendro pėrmės turto liekanas. Kaip Dechaka, pergalėtas karžygio, neužmuštas, tik priištasis prie uolos, kaip šita piktą esybę turi buti ten iki paskutinių dienų ir savo konvulsijomis daryti žemės drebejimus, lygiai taip pat, kaip žinoma, ir Lohi buvo Toro priištasis; ir jei slibinas prieš galutinę kovą išstruka iš savo retėžių ir piktųjų eilėse ieseina priešais dievus, tai šita sakmė vėl primena mytą apie *Waka Fenrise*.

Bet toki susiartinimai su abelnomis indogermaniškomis sakmėmis galima rasti Avestoje tik išimtinuose atsitikimuose; daug tankiaus atsitinka supuolimai su taja kaimyniška gencia, su kuria iranai, žinoma, ilgai gyveno išvieno priešistoriškoju laiku, butent su *indais*. Sąryšys tarp iranų ir indų pačioje ankstyviausioje senovėje kitų mokslinčių (ypatingai sanskritinukų, kaip Rot, teipogi iranininko H. Haug'o) yra skaitomas taip ankštu, kad Avestos sakmi skraitas skaitytai kuone tolygum su vėdikiųjų padavų skraitu ir abudu tikejimais išvedžiota iš vieno abelno kelmo. Kad abu tikejimai sulgy iesejo turino ir savo pobūdžio visai kitoniški, kuomi išaiškinama jų ankstyvas persiskyrimas, tai į tai mes jau nurodinėjome. Iš atskirų tasų, kuriais remta mytologiškasis suliginimas, daugelis pasirodo teipgi labai neiktikimas. Net sulgy Mitros, kuris vis randama kaip Vedose, taip ir Avestoje, negali būti tikrai prirodyta, jog jis išpradžiai buvo abelnai dievybe abiemis tautos, nes senesnėje Avestoje (gatose) jo nėra ir jo padėjimas vėlesnėje Avestoje nepadaro reikšios panašybės su vėdikiuoju Mitra. Vienok tuomi neatmetama galimastis buymo „ariskojo Mitros“, kurį galėjo garbinti abi tautos; nes visuo met yra galima, jog gatose jis neprimenama vien dėlto, kad jis ne išsykio buvo pripažintas zaratustrinės teisatikiybės, kuomet tauta garbino jį kaip ankščiau, taip ir vėliau; ir ta aplinkybė, jog naujesnėje Avestoje jis jau senai veikia kaipo mirusių teisėjas, galbut, reiskia tiesiog tai, kad jis buvo senąja, nuo seno garbinama dievybe, nes tik tokiems paprastai mytologijose duodama panašus padėjimas.

Net *Soma*, dieviškasis, ar aukojimiškasis gėralas, bendras abiemis tautos, kažin kodėl neprimenama gatose; bet aktyvaizdoje galutino Avestos nepilnumo butų labai pavojinga iš šito išvedžioti, jog senovės iranai nepažinoję somos. Pats iš savės šventas gėralas lengvai galėjo buti perimtas vėlesniam laike nuo indiskųjų kaimynų; bet tam, matomai, yra priešingi žodžių pamatai: Avestoje štai soma vadinama haoma; garso pakeitimas s garsu h yra abelna kalbos taisyklė, perimtuose gi žodžiuose atsitinka tik retai. Bet jei iš istoriškai filologiskos pusės geriausiai tinka priėmimo vieną ariską šakninę formą, iš kurios išsivystė kaip iraniškas, taip ir indiškas žodis, tai ir tikejimais istoriškąje prasmėje išmintingiausiai bus laikius gėralą soma senariškuoju *abiejų tikejimų* turtu.

(Toliaus bus.)

PIRŠLYBOS

KOMEDIJA 2-SE VEIKSMUOSE

Pagal N. GOGOLĮ

Sukeverzoje

ŠALDA-BALDA

—:O:—

BLYNAS. Ką čia šneki! Kokiam-gi kipsui taip stengėsi piršlė. Bet gal ką kitą tuo norėjai pasakyti.... Meldžiamoji, sakyk!... (Girdėt skambinant varpelį). Kad čia tave kas nujotų! Niekaip neduoda pašnekėti!

REGINYS V.

Tie patys ir BALTANOSIS.

BALTANOSIS. Atsiprašau, aš gal per anksti busiu atėjęs. (Pamato Blyną). O, jau tamsta čia.... Sveikas gyvas!

BLYNAS (į šalį). Kad tu kur surūgtum su savo ta grybe! (Balsiai). Na, kaip gi tamsta?... Tark vieną žodelį, taip ar ne?

MAGDUTĖ (gėdingai). Ne, ne, nereikia.... nereikia.... (Į šalį). Aš pati nebežinau, ką kalbu. BLYNAS. Kaip — nereikia? Ką tai reiskia — nereikia?

MAGDUTĖ. Tai nieko, nieko.... Aš ne tą, aš ne tą.... (Surenka visas savo spēkas). Eikite lauk.... (Griebdamos už galvos, į šalį). Ai, dievulėliau, ką aš dabar pasakiau!

BLYNAS. Kaip tai „eikite lauk“? Atsiprašau, ką tamsta tuo norite pasakyti? (Piktas, iširėms eina artin).

MAGDUTĖ (žvilgtelį jam į veidą ir sušunka). Ach, pirmus, pirmus! (Išbėga. Blynas piktai žiūri. Ant rėkimo imbėga Parjuostpiltvienė ir, pažvelgus veidom, taip-gi sušunka). Ach, pirmus! (Išbėga).

BLYNAS. Kas čia per vėlnija! Tarytum kokia pasaka. (Skamba varpelis. Girdėt balsai: „Eik pirmą tu. Ne, eik tu pirmą“).

REGIJS XI.

Tie patys ir BIMBILAS.

BIMBILAS. Kam čia dar tąsyties? BLYNAS (atsigrėždamas į jį). Meldžiu, pasakyk tamsta, ar ta merga pakvėis, ar kas jai?

BIMBILAS. O ką, ar atsitiko kas? BLYNAS. Nieko negaliu suprasti! Išbėgo, pradėjo rėkti: „pirmus, pirmus!“.... Vėlniai žino kas. BIMBILAS. A, taip, taip, su ja kartais tokie dalykai esti. Ji pakvėis.

BLYNAS. Pasakyk, ar tamsta jai giminė? BIMBILAS. Kaip-gi, giminė. BLYNAS. Tai jei giminė, meldžiu papasakoti, kaip tai viskas yra.

BIMBILAS. Ištikro nežinau! Ten, kaip ten, mano motinos tetulė jos tėvui.... Ar jos tėvas kaip ten mano tetulė.... Apie tai žino mano pati. Tai jų dalykas.

BLYNAS. Ar senai jau, kaip ji pakvėis? BIMBILAS. Nuo pat mažens. BLYNAS. Žinoma, būtų geriaus, kad būtų protingesnė. O, kad ir truputį kvaila, tai nieko bloga. By tik būtų geras priedas.

BIMBILAS. Ji jokio kraičio neturi. BLYNAS. Kaip tai? O mūro namai? BIMBILAS. Tai tik tokia garbė, kad mūro, o per vieną plytą mūryti. Iš vidaus prikimšta skiedrų ir aplipinta.

BLYNAS. Ką tamsta šneki? BIMBILAS. Žinoma! Tamsta juk gerai žinai, kaip dabar miestuose namus mūrija.

BLYNAS. Bet jie dar niekur neužstatyti? BIMBILAS. O kas tamstai sakė? Ne tik kad užstatyti, bet jau dviejų metų kaip procentai nemo-kėti! O yra brolis Vilniuje, jis daug pinigų jau išmokėjo tiems namams, tai jie beveik jam jau ir priguli.

BLYNAS. Ale kaip-gi, man piršlė buvo pasakojus.... O, biarybė ta niekšė, kad ji kur surūgtų.... (Į šalį). O gal tai vis meluoja? Ištrisiu Ceciliją. Bet jeigu tai bus teisybė.... na.... tai aš jau užgiedosiu kitaip, ne taip, kaip kiti gieda.

BALTANOSIS. Atsiprašau, aš irgi noriu paklausti Tamstos, ar ji mano gražiai siūti ir tą viską daryti, kas pridera namų šeimininkei?

BIMBILAS. Nei trupučio. BALTANOSIS. Ką tamsta sakai?

BIMBILAS. O kaip-gi! Mano pati gerai ją pažįsta. Abidvi sykų augo. BALTANOSIS. O man išsyk pasirodė, kad ji galėtų būti nebloga šeimininkė.

BLYNAS. Nuo neregie jos to neblogumo! Bet ta piršlė ilgaliežiuvė.... O ta valkata. Beždžionpalai-kė!.... Kad žinotumėt, kaip ji puikiais žodžiais viską nupiešė, tarsi koks tepliorius.... „Mūro namai, ant mūrinio pamato, sidabro šaukštai, dailūs važiai, tik sėsk ir važiuok!.... Tai, kad ją kur, sena korpė! Na, ar nepakliks ji man kada.

—REGINYS XII.

Tie patys ir PIRŠLĖ.

(Visi, pamatę ją ineinant, šoka prie jos su klausimais). BLYNAS. O-gi štai ji čia! Na-gi, na-gi, eik šia arčiaus, paukštėle, eik šia!

BALTANOSIS. Kam tamsta, Cecilija, taip žmones suvadžioji? BIMBILAS. Na, Cecilija, eik dabar teisintus.

CECILIJA. Nieko negaliu suprasti! Apkurintot visai. BLYNAS. Juk namai būdavo per vieną plytą, pamatas supūvęs! O tu melavai, kad mūras naujas ir tvirtas.

CECILIJA. Aš nežinau, pati nebudavojau. Gal taip reikia, kad taip padavoti. BLYNAS. Ir dar užstatyti! Skoloje paskendę! Kad tave kur vėlniai būtų pagriebę, tu, tu sena vyza! (Trepsį koja).

CECILIJA. Matykite koksai! Dar ir keikia! Kitas ačiū sakytų, kad taip daug jam stengiaus. BALTANOSIS. O man tu sakiai, kad ji moka kalbėti volgiškai.

CECILIJA. Moka, tamstele, visai moka! Ir francūziškai ir visai. Visas ceremonijas žino.

BALTANOSIS. Na ne, man rodos, kad ji nieko nežino. BLYNAS. Eik čia arčiau, tu, pasipele. Eik šia prie manęs. (Stovi pilną atstatęs, užpakalyje rankas sudėjęs).

CECILIJA (traukdamas prie durų). Na jau neisiu. Aš žinau tavę, tu gali dar primušti.

BLYNAS. Tu iš mano rankų neišsisuksi! Aš tave nutempsiu į policiją, tai tu žinosi, kaip geras žmones suvadžioti! Paminėsi! O paneli pasakyk, kad ji yra mulkė! Girdi, pasakyk, kad ji yra mulkė, mulkė! (Išėina).

CECILIJA. Žiūrėkit koksai! Kaip intūzo, kad storas, tai mano nėra jam lygaus! O aš pasakysiu, kad tu pats mulkis! Mulkis ir tiek.

REGINYS XIII.

CECILIJA, BIMBILAS ir BALTANOSIS.

BIMBILAS (žiūrėdamas į Ceciliją balsiai juokiasi ir rodo pirštu).

CECILIJA (supykus). Ko tu čia klegieni? BIMBILAS (juokias toliaus).

CECILIJA. Ach, kaip tai jam patiko! BIMBILAS. Tai piršlė, tai piršlė! Nėr kas sako, moka piršti, žino savo amatą kaip penkius pirštus! (Juokias toliaus).

CECILIJA. Gal nelabieji apėdė! Pakvilo suvis. (Supykus išėina).

BIMBILAS (juokias). Ach, nebegaliu, ach, nebegaliu!.... Perplyšiu besijuokdamas. (Vis juokias).

BALTANOSIS (bežiūrėdamas į jį, taip-gi pradeda juoktis).

BIMBILAS (nuilsęs, puola ant krėslų). Och, nebegaliu!.... Nebetekau spēkų! Kad dar prasi-juokčiau, tai gislos plyštų.

BALTANOSIS. Man labai patinka tamstos linksmas būdas. Aš žinojau vieną karėvį, kurs taip-gi labai linksmo būdo buvo. Būdavo, parodysi jam šitai tik vėgnę pirštą, ir jau juokiasi! Ir juokiasi, juokiasi iki pačiam vakurai. Bežiūrėdamas į jį, ir pats, būdavo, prajunki ir juokies.

BIMBILAS (atsikvėpdamas). Oi, atleiskite man! Na, ką-gi ji sumislėjo, ta kvailė! Na, kur-gi jai piršti! Argi tai jai piršti! Aš, kad superšu, tai superšu! BALTANOSIS. O gal tamsta ištikro tai galėtum padaryti?

BIMBILAS. Žinoma, kas tik su kuo nori! BALTANOSIS. Jeigu taip, tai būk toks geras, pripiršk man šitą merguželę.

BIMBILAS. Tamstai? Kokiems-gi galams tamstai reikia vesti?

BALTANOSIS. Kaip tai — kokiems? Keistas klausimas! Juk tai žinomas dalykas, kokiems galams. BIMBILAS. Bet tamsta girdėjai, ji neturi kraičio.

BALTANOSIS. Kad neturi, tai ir nereikia! Ką-gi darysi. Juk suprantama, būtų geriaus. Bet, kad ji viską moka, ir yra daili, tai ir be kraičio bus galima gyventi. O kad ir šiaip jau, vietos bus pakaktinai! (Lg matuodamas kambarį, skėtrioja rankom). Sta! čia patraukt, čia užvert, pastatyti lovą....

BIMBILAS. Kas jos taip tamstai patiko? BALTANOSIS. Teisybė pasakius, tai ji man labai patiko, kad ji tokia pilna, tokia apskritutė, o aš baisiai, baisiai tokias moteris mėgstu.

BIMBILAS (žiūri į jį žvaizdom; kalba į šalį). Jis man taip išrodo, lyg tuščia tabakierka. (Balsiai). Ne, Tamstai visai, visai netinka vesti.

BALTANOSIS. Kodėl gi ne? BIMBILAS. Na-gi taip! Pasižiūrėk tik, kaip tamsta išrodai! Sakau, — tegul tai tarp mudviejų pasi- lieka, — tamsta išrodai kai vištos koja.

BALTANOSIS. Kai vištos koja? BIMBILAS. Žinoma! Taip tamsta išrodai! BALTANOSIS. Tai taip jau ir galėčiau išrodyti? Sta- čiai kai vištos koja?

BIMBILAS. Stačiai kai vištos koja! BALTANOSIS. Tamsta mane užgauni.

BIMBILAS. Aš dėlto tamstai taip šneku, nes žinau, jog tamsta žmogus su smegenimis. Kitam to nebūčiau pasakęs. Aš tamstai pripiršiu, tik ne tą, bet kitą merginą.

BALTANOSIS. Aš kitos nenoriu. Labai aš tamstos prašau, piršk man šitą merginą.

BIMBILAS. Gerai, aš jau tamstai išpiršiu! Tik tamsta niekur nesikišk ir nesirodyk jai. Aš vienas viską atliksiu.

BALTANOSIS. Kaip tai taip — viską be manęs? Aš manau, kad man nors pasirodyti reiks.

BIMBILAS. Visai nereiks! Eik ramus namo ir lauk! Šį vakarą viskas bus pabaigta.

BALTANOSIS (iš džiaugsmo trina rankas). O tai tikrai, tai būtų labai puiku!

BIMBILAS. Aš šiandien duosiu tamstai žinią. (Išlydi jį. Sugrįžęs). Na, kad jis supleskėtų! Ką ten Pelėsis taip ilgai veikia? Kodėl jis čia neateina? Argi jis taip ilgai savo drabužius taisyty? Eisiu, pažiūrėsiu.

REGINYS XIV.

BIMBILAS ir PELĖSIS.

PELĖSIS (palengvėlio ineidamas, dairosi). BIMBILAS. Ko taip, kaip liurba, eini? Kad esi piršlėms, tai būk smagus.

PELĖSIS. Matai, brolau, aš negaliu turėti didelės vil-ties.... Gal jai bus geresni tie, o man ims ir atsakys.

BIMBILAS. Ką bešneki! Ji jau jiems galutinai atsakė! O tu jai taip patikai, taip ji tave giria, kad ką jau čia bekalbėti!

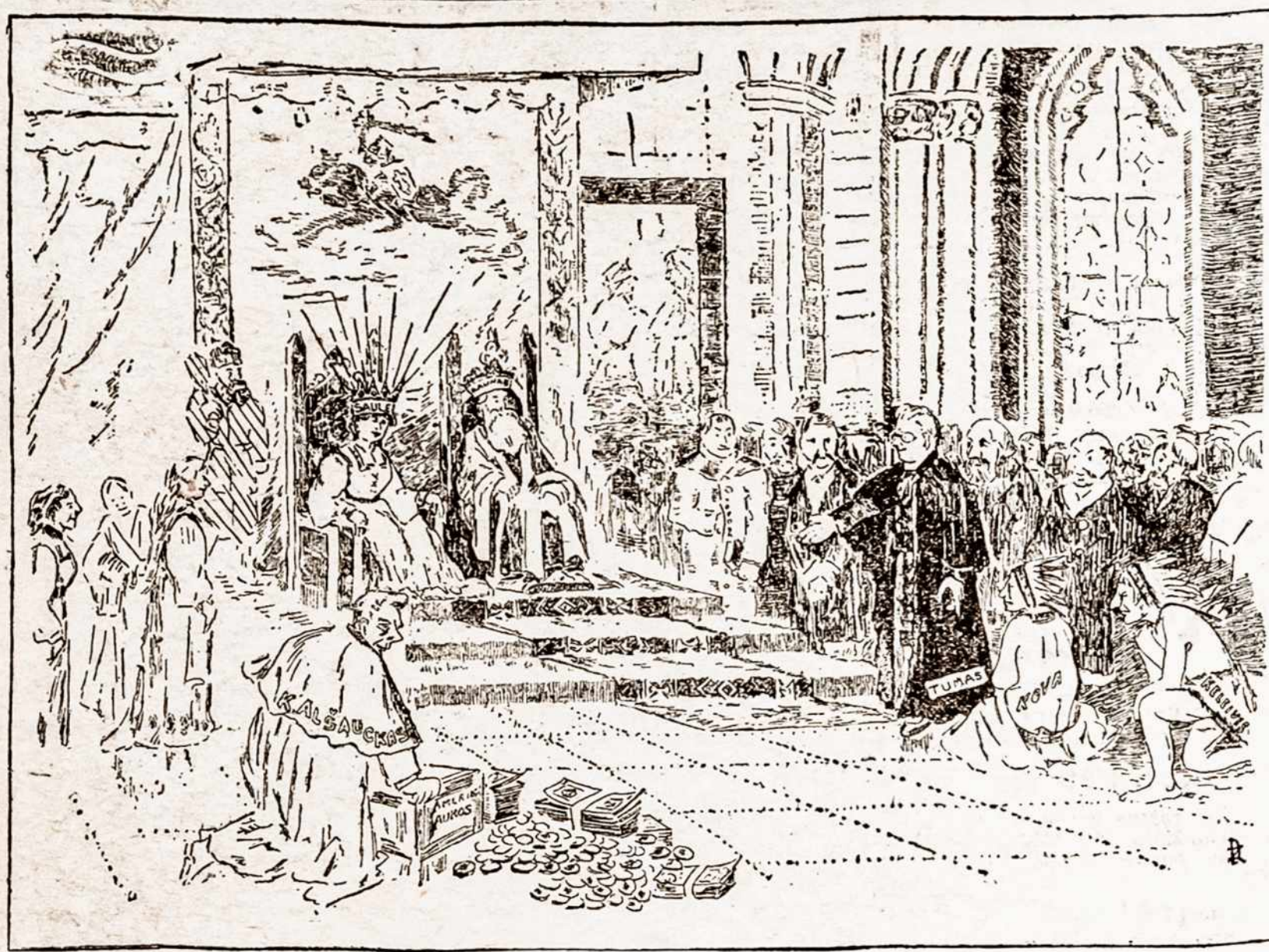
PELĖSIS (iš džiaugsmo tik šypsos). Ištikro, kai moterims užėina noras ką girti, tai tokių žodžių išranda, kurių nė amžiais neišmislysi: karveliu-kas, katinėlis, širdelė, dušytė!....

BIMBILAS. Tie žodžiai tai dar nieko! Bet kaip apsi-vesi, tai, brolyti, pirmus du mėnesius plauks tokie žodžiai, saldnesni už medų! Taip tirs, kaip cukrus burnoje.

PELĖSIS (šypsodamas). Na jau, lyg taip ir bus? .. BIMBILAS. Sakau tau, kaip geras tavo draugas! Bet klausyk, dabar greit prie dalyko. Išpasukok jai savo širdies jausmus; jeigu nori, kad ji būtų tavo prietelka per visą amžių.

PELĖSIS. Tai ir taip jau tuojaus. Kaip-gi jau taip.... BIMBILAS. Būtinai tuojaus. A, štai ir ji čia.

(Toliaus bus.)

Svečių-nebuvėlių sugrįžimas.

Iš Chicago's Lietuvių Gyvenimo.

Debatai moterų klausime.

Moterų klausimas — tai, turbūt, gyviausias šios dienos klausimas. Užinteresuoti juo visi, ne tik kultūringesnių tautų žmonės, bet ir lietuviai. Parodė tautai peritais nedėdienis. Kuomet į šiaip Aušros Draugijos kas nedėdienis parengiamas paskaitas atsilanko 30—40 žmonių, peritais nedėdienis, paskelbus įvyksiant debatams moterų klausime, ne tik svetainė buvo kimštinai prisikimšusi žmonių, bet taip jau užpakalinis kambarelis, skaitytė la ir prisienis. Debatuoti stėjo: Dr. A. S. Rutkauskis — už moterų teisių suliginimą su vyrais, jį gė opponentu — Kl. Jurgelionis. Teise — publika. Tiesą pasakius, Kl. Jurgelionio išvedžiojimai buvo daug rimtesni, konsekvencinesni (nors jis ir pabrėžė, kad principu moterų sufragizmo priešininku visai neesąs), ir jam nesunku buvo išstatyti p-lės Rutkauskis argumentus sumušti, tečiaus teisėjai, taigi publika, debatams pasibaigus, stėjo moterų teisių suliginimo šalininkės pusėn ir 72 balsais prie 64 (daugelis nuo balsavimo atsisakė) tiesą pripažino p-lės Rutkauskis. Laimėjo mat ne argumentai, ne logika, bet simpatija, iš dalies principas. (Vienas iš publikos tyčia paklaustas, už ką balsavęs, atsakė: Jurgelionis, be abejo, turėjo geresnius argumentus, tiesą būtų jo pusė, bet aš — socialistas — pripažįstu moterims lygias teises su vyrais. Balsavau už principą!). Tautai atsikartoję pernykštė istorija debatu visuotinio balsavimo klausime, kur teisėjai tuomet išnešė maždaug sekamą sprendimą: Nors Kasputis — priešininkas visuotinio balsavimo — geriau savo pusę apgynė, bet debatus laimėjo ilgadaus — visuotinio balsavimo šalininkas... Sk.

Aušros Draugijos Prelekcijos.

1. Gruodžio 17 d., 3 val. po pietų, „Aušros“ svetainėje (3149

So. Halsted gtv.) p. J. O. Širvydo paskaita temoje: Mūsų jaunomenės takai. Įžangos roc.
2. Tą pačią dieną ir valandą, taigi gruodžio 17, 3 val. po pietų, „Aušros“ paskaita įvyks Elias svetainėje ant Town of Lake, kampas 46-tos ir Wood gtv. Skaitys p. Kl. Jurgelionis temoje: „Mexikos indijonai ir jų kalba“. Paskaita bus gausiai iliustruota stereotipais paveikslais. Po paskaitos bus dar pralabos. Kalbės pp. J. Jankauskas ir K. Mikolaitis. Įžangos roc.
3. Gruodžio 15 dieną, 7 val. vak., „Aušros“ svetainėje (3149 So. Halsted gtv.) įvyks p. Akie-laičio paskaita vaikams, temoje: „Iš gamtos istorijos“. Gali atsilankyti ir suaugusieji. Paskaita bus iliustruota paveikslėliais. Įžangos mokėti nereikia.

Aušros mitingas.

Gruodžio 22 dieną, 8 val. vakare Aušros svetainėje (3149 S. Halsted gtv.) įvyks Aušros Draugijos susirinkimas. Kviečiami visi nariai būtina susirinkti, kadangi atsirado daug svarbių klausimų reikalingų ūmai apkalbėti. Gali ateiti ir ne nariai, norintieji „Aušros“ Draugijon prisirašyti. Valdyba.

LIETUVIŲ LAISKAI KRASOJE.

Surašas už savaitę iki gruodžio (Dec.) 9 dienos.

Neinteikti dėl įvairių priežasčių (bloga adreso, etc.) adresatais laiskai galima atsiimti Vyriausioje Krasoje, Clark gtv., tarp Jackson Blv. ir Adams gtv., Room 175, priduoant atsakomą, prie adresato laiško padėtą, numerį:

3607 Andrius Kazimer
3609 Anckalciute Ursula 2
3610 Antonowicz Karol
3619 Bagoce L.
3627 Barbus Tony
3629 Barlas J.
3645 Beniks Antanas
3652 Bezouska August
3698 Burba Anton
3735 Daubaris Anton
3736 Dauris Wladislaw
3740 Denjutas Antonas
3741 Daugella Julia
3744 Dembski Feliks
3837 Grakauskis Jonas
3839 Grigalunas Anton
3853 Gudas W.
3854 Gurinas Juzapas

3912 Iwoskis Jonas
3918 Jakas Juzapas
3922 Jouschowsky S.
3939 Jurkanis Rose
3954 Karklin L.
3960 Kasprawicz Anton
3954 Kazmierski Jakob
3974 Kissel Adam
3988 Koditis Antonina
4002 Koluyitis Paul
4035 Kazakevic A.
4040 Krasulewicz Bronislaw
4043 Krilcunas Jonas
4045 Krivitsky J.
4046 Krichinsky S.
4062 Kulbis Jan
4064 Lepa Kataryna
4116 Litkowski Wilim
4141 Lukosiu Kazimer
4159 Markewicz Wladaw
4160 Markewicz Wincester
4161 Makarewicz Jan
4162 Makarosa Jonas
4170 Maslunaitis B.
4175 Maruna L.
4178 Mausek Marcelle
4183 Meskauskait Mary
4188 Mertinaitis Jons
4193 Mieczing Petras
4203 Mikotowski Paul
4205 Mikurnas Pietras
4206 Mielezewska Kazimer 2
4207 Mikolaitis Tomasz
4219 Misiauwis Maik
4221 Mizutowski Wladislaw
4222 Mizgeris John
4226 Moczulski Stanisla
4246 Mowaski Romald
4250 Nawakowicz Josef
4253 Nawadauckite Megi
4257 Neviaraukas Geo.
4286 Olberkis Stanisla
4314 Pawlowski Jan
4365 Papis John
4369 Pukis Kazimer
4379 Raynolds Peter
4384 Rosalas Peter
4391 Rakas Juzefa
4423 Rumczikas W.
4433 Shisenkis L.
4483 Sienkewicz Jozef
4481 Simulius Wilim
4507 Skuta Jozef
4511 Sliwinski Ignac
4527 Szaputis Alex
4529 Stankewicz Ladisla
4532 Stasmatis Frank
4549 Stepawic Dominik
4557 Stapanowicz Karol
4579 Sukiene Salomija
4616 Ulynecka Stanislaw
4623 Urlic Peter
4627 Vasas B.
4628 Venckas Frank
4633 Virbickas Julijonas
4643 Wajtkunski Kazimer
4657 Warnelis Peter
4672 Wenckas Frank
4721 Zarubna Jeronimas
4738 Zitkus Jozas
4754 Zukas Stanislawas

VIETINĖS ŽINIOS.

Nacionalės Amerikos Biznininkų Lygos Kongresas.

Šią savaitę, nuo pamedžio iki seredos, įvyko čia Nacionalės Amerikos Biznininkų Lygos Kongresas. Apie tris šimtai suvažiavusių delegatų reprezentavo milijonus įvairiausio biznio apyvartan indeto kapitalo. Svarstymų programė buvo pastatyta

daug svarbių — Biznininkų žvilgiu — klausimų, kaip antai: trystų ir tarifo klausimas; reikala biznininkams dalyvauti šalies politikoje; reikalingumas padidinti Amerikos pirklybos laivyną; santikiai tarp Amerikos ir užsienio komercijos; pakelimas Amerikos komercijos užsienioje; tarpvalstybinis transportas ir susisėsimai; reikalingumas atitaisyti Shermano įstatus prieš trustus „apsėrgėjimui legitimų santykių tarp darbo ir kapitalo“, etc. Be to, buvo pakeltas dar vienas galingas indomus klausimas šalies politikos srityje, būtent, kad respublikos prezidentas būtų renkamas šešiemis, ar dagi aštuoniems metams, aznot dabartinių keturių metų. Šalies galvai taip jau nepriderėtų ilgėsimas ar trumpėsimas laikui pasitraukti iš Washingtono ir važinėti po visas valstijas neva su tikslu jų reikalus pažinti, ištikrųjų gi agitacijos ir savo partijos politikos tikslais. Kodėl biznininkai turėtų būtinai eiti politikon, tvirta siena stoti už savo atstovų kongresuose etc. nugaros ir daboti jų veiklumą, pamatuota štai kuo: darbo organizacijos ir ypačiai socialistų partija kas sykis vis didesnę įgyja ir todėl atėjus valanda, kada visi, kuriems tik šalies ir jos žmonių labas rūpės, turį rimtai prieš gresiantį pavojų stengtis.

Da liegt dar Hund begraben!

Pagimdė trynius.

Šv. Luko ligonbutyje moteriškė Paul Delaney, gyv. 640 Woodland Park, perėit ketvergą pagimdė tris kūdikus: du vaikiukus ir vieną mergytę. Kaip motina, taip ir jos pagindytį trynučiai — visi sveiki.

Automobiliu važinėję plėšikai.

Pereitos nedėlios naktį ties Churchill's restorau, 412 Cottage Grove ave., sustoję automobilius, iš kučio išlėpė tris gražiai pasirėdę vyriškiai ir viena moteriškė įėjo restoranan ir pareikalavo valgyti. Užsibuvo jie beveik visą valandą, snekučiuodamies ir juokaudami, pagaliau du iš jų priejo prie kasos, neva užsimokėti, bet vietoj to vienas svečių suėmė kasierės rankas ir šnypstėlo jai, kad tylėti, jei nenorinti gauti kulkos į galvą, kitas gi iškraustė kasą. Taip apsidirbę visi išėjo ir, sėdę automobiliu, vėl nuplėškėjo.

Turtunga išnaudotoja.

Paviečio agentas Joseph Meyer, kuris išduoda iš beturčių fonų pašalpas, sužinojo, kad kokia ten Mary Szafranki, gyvenanti 1939 Evergreen ave., reguliariškai imanti iš paviečio beturčiams šelpti fondo pašalpą, tuo tarpu gi ji visai ne esanti beturtė, nes gyvenanti, kaip jam pranešta, nuosavuose namuose ir jos nekrutinamasai turtas siekias apie 5 tūkstančių dolarių. Iš savo namų gaunanti ji kas mėnesis 24 dol. nuomos, be to, užlaikanti dar įnamius, iš kurių taip jau imanti po 16 dolarių kas savaitę. Visą tą dalyką agentas Meyer dabar pavadė paviečio prokurorui ištirti ir patraukti išnaudotoją atsakomybėn.

Dėkingas skolininkas.

Smuklėn prie 18-tos ir State atvių užėjo koks-ten nepažįstas žmogus ir paklausė, ar čia libžas Charles Garson. Tojo čia būta. Nepažįstamasai išsiimė iš šermorės 2500 dolarių ir brudkamas Garsonui į rankas, tarė: „Jūs prieš ketlet metų San Francisco išgelbėjote mane iš kėblaus padėjimo, paskolindami man 100 dolarių, tauti dabar noriu atsisteiti jums su procentais“. Mat prieš ketlet metų Garson tarnavo viename San Francisco, Cal., restorane, kurin tankiai lankydavos tūlas jaunikaits. Buvo, matyt, turtingas, patarnautojams visada buvo dosnus, beto, apie jį visada spiedavo būrys „draugų“, už kuriuos jis ir gi mokėdavo. Bet štai kazikaip jo turtai išsibaigė ir jis atsidūrė varge. Norėjo išskelauti į rytus, savo gimtinėn, bet nebeturėjo iš ko. Draugai jį apledo. Nusiminęs, kreipėsi jis į restorano tarną ir tas — buvo tai Garson — paskolino jam 100 dolarių. Tauti dabar, ketletui metų praslinkus, ir jo reikalams pasitaisius, surado jis savo skolininką ir už jo gerą širdį gaudisai atsisteis.

Už \$25 skolas atluo \$500.

Spaudintojo „Lietuvos“ 45—48 nr. „Viriausiojo redaktoriaus išpažintyje“ buvo paduotas atsitikimas, kaip skolintojų-palūkininkų kompanija iš vienos vargšės moteriškos už paskolintus jai \$25 per trejus metus atluo \$175, ir vis dėlto jos skola nesumažėjus. Tolygus atsitikimas buvo dabar Chicagoje. Kokia ten Mrs. Murphy, gyv. 3851 Harvard gtv., prieš 15 metų pasiskolino iš skolinomosios palūkininkų kompanijos 25 dol., kad išmokėjus, vyru nezinant, savo sūnaus skolą suveju. Vyru jį bijojos pasisakiti, kadangi tas, nedaug uždirbdamas, aštriai draudė jį daryti kokių-nors skolų. Tai sužinoję palūkininkai ir pasinaudojo: per ištisus penkiolika metų, kas savaitę vaikščiojo jie pas neišpažinę moteriškę ir, grumojimais išduoti vyru jos paslaptį, vertę jai mokėti skolą po porą dolarių savaitėje, o kartais jai to negalint padaryti, priversdavo po naujų paskolės kontraktų pasirašyti. Tokiu būdu už pasiskolintus \$25 vargšė išmokėjo palūkininkams 500 dolarių. Tik dabar, numirus tą plėšikų kompanijos galvai, dalykas išėjo aikštėn, ir visa ta šaika tapo Chicago Legal Aid draugijos rūpesčiu, patraukta atsakomybėn.

Aukos dailininkui Šileikai.

Garbinga „Aušros“ Valdyba! Perskačius „Vien. Liet.“ nr. 47 Jono Šileikos laišką iš Bavarijos, samanyta parinkti aukų minėtam mokslivui; aukojų sekantieji:

P. Pupluskas	50
S. Kvietauskas	50
M. Poškus	50
P. Šimaitis	50
M. Garmus	50
J. Triljonis	50
A. K. Rutkauskas, M. D.	\$5.00

Viso \$8.00

Malonėkt pasiųsti šias aukas Jonui Šileikai. Su pagarba, S. Kvietauskas, 8813 Commercial av., S. Chicago, Ill. \$8.00 priimta. „Aušros“ sekr. V. Mišeika.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Petrui Skudui, Rumford, Me. Tarp žemaičių ir lietuvių skirtumo nėra, žemaičiai yra tie patys

lietuviai, kai ir augščiaučiai lietuviai. Žemaičiai vadina lietuvius žemiau, taigi arčiau jurių gyvenančius. Seniau, Lietuvos nepriamystės laikuose buvo žemaičiai, taigi Lietuvos dalis žemiau, taigi arčiau jurių esanti. Buvo žemaičių kunigaikštystė, bet ji buvo tų pačių lietuvių apgyventai. Priėmus lietuviams krikščionystę, popiežius draudė kryžiuokams užpildinėti ant krikščioniško krašto, todėl kryžiuokai popiežiui perstatė žemaitiją kaip neva atsikrą, nekrikščionišką kraštą, ant kurio galima užpildinėti, kersti žmonis, jų turtus grobti. Bet savo pasiskundime ant kryžiuokų užpildinėjimų Vitautas sako: „Žemaičiai ir lietuviai tai viena tauta, kalba mūs ta pati“. Žemaičių ir lietuvių augščiaučių kalba skiriasi tik tarmiškai, bet ir tas skirtumas ne didelis, mažesnis negu tarmės lietuvių augščiaučių ir džiukų, o džiukai juk taipgi lietuviai. Lietuvių beveik kiekvienos parapijos žmonės kitaip vadina, bet tas visai nerodo, kad kiekvienoj parapijoj gyventų kitokia tauta — jie visi yra lietuviai. Vyskupas Valančiauskas pasirašydamo žemaičių vyskupui todėl, kad Kauno vyskypystė vadinosi žemaičių vyskypystė.

Ališunams, Lisbon Falls, Me.

Korespondencijoj Davatkos sūnaus taip menkos klaidos, kad jį ir taisyti neapsimoka. Nedidelė klaida, jeigu jis padavė dviem lietuviams daugiau. Nedidelė klaida, kad jis ir su skola ant 324 dol. paklydo. Jis, paduodamas sumą, parodė vien kad skola yra, o kad skola yra ir Taimistos patvirtinate. Gincus vesti apie namų, vertę, taigi neapsimoka, nes vienam jie gali rodytiesi brangesni, kitam pigesni. Ir dėl tokių mažmožių Taimistos norite gincus vesti. Juk tai būtų visai bergždži gincai, tokiems ir laiko gaila.

Laisvei. Pakaks apie agento darbus patalpinti pacioj „Laisvėj“.

NAUJI RAŠTAI.

Perskyrų teisėjas. (Dėl juez de los divorcios). Miguelo Servanteso vieno akto komedija. Vertė M. Ratsenis. Chicago, Ill. „Lietuvos“ spauda. 1911. Pusl. 16. Kaina 10c.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

Nr. 49 „Lietuvos“, korespondencijoj iš Vandergrift, Pa. įsišneberbė klaida: pasakyta, jog šv. Juozapo Dr-jos balius buvo su svaiginamais gėrimais, o turi būt be gėrimų. Parašas padėtas J. K., o turi būt F. K.

APGARSINIMAI.

KADA MES SERGAME?

Jei šitą klausimą pastatysi įvairiems žmonėms, gausi iš jų įvairių atsakymų. Paprasčiausias atsakymas, be abejo, bus toks: „Kai nužudome apetitą“. — Ir tautai atsakymas bus teisingiausias, kadangi apetito susilpnėjimas, arba visišką jo nužudymas, tai pirmutinis besitartinančios li-

gos simptomai. Jei pasistengia mes sugrąžinti sau apetitą, tada jau galima sakyti, kad pavojų prašalinome. Todėl tokiuose atsitikimuose mes nieko geresnia negalime rekomenduoti, kaip Triner's American Elixir of Bitter Wine, kadangi tasai vaistas geriausiai išvalo vidurius ir išgėna iš jų visas nusidėvėjusias ir berūgstančias medegas. Jis sustiprina virškinamuosius organus ir pakeistina juos gerai veikianti. Kepeny, pilvo, vidurių ir kraujo ligose geriausia vartoti Trinerio American Elixir of Bitter Wine, taip jau nuo nerviskumo, anemijos, galvos skaudėjimo, reumatiškų dieglių ir moterų ligose. Visose aptikose. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

SEATTLE, WASH.

Lietuvių broliško susiėlimo draugija vardo D. L. K. Gedimino nuosirdžiai užprašo visus draugijos narius būtinai atvykti metinui susirinkimui, sausio 14 dieną 1912 m. į Bartholdi svetainę, kame bus svarstoma svarbi draugijos dalykai reikalaujame pataisymo ir papildymo jos naujų instatų. Draugijos sekretorius A. Kalvaitis.

DIDELIS TEATRAS IR BALIUS.

parengia L. Teatr. Kanklių Klubas. Scenoje statoma drama „Genavaltė“, nedidžioje 17 d. gruodžio (Dec.), 1911 m., svetainėj parap. Apvelzdos Dievo ant 18 gtv. Prasidės 7 val. vakare. Tikietai: 25, 35, 50 ir 75c. Kvietelame garbingą visuomenę kuokskatingiausiai atsilankyti. Atsilankę pamatysite gerą perstatymą iš Genavaltės gyvenimo.

DAR NIEKADA NEBUVO.

tokio išskilimo vakarėlio, koki rengia Susiv. Draug. Chicago nedidžioje, 17 d. šio mėn. Freiheit Turner svet., po nr. 3417-21 So. Halsted gatvės. Apart prakabų, deklamacijų ir dainų, kurias išpildys žymiausios ypatos Chicago, bus dar daug visokių pasilinksminimų, kas be abejonės užganedys visuomenę atsilankiusi svečiais. Įžanga nuo 4 iki 5 val. užduky, vėliau 25c. porai. Kvietia Komitetas.

PUIKUS VAKARAS

„Birutė“ stato senoj puikų gyvenimo vaizdelį „Švarkas ir Milinė“. Su dainomis ir šokiais. Parasė V. Gutovskis, vertė Jaunutis. Nedidžioje, gruodžio 31 d., 3911, paskutiniolėje dienoje šio metų, šv. Jurgio svetainė, 32 Place ir Auburn ave. Pradžia 7:30 val. vak. Tikietai 25c. ir augščiau.

Kasgi neatmintų milinės? Kasgi neatmintų vargo ir laimės, skurdo ir linksnumų, kurie rėšasi su miline? Juk kiekvienas iš mūsų nešiojo milinę. Kiekvienas jį šildė ir dengė. Užtat ir sukella ji daugybę visokių atminimų, gerų ir blogų, smagių ir linksmy.

Ir šitas perstatymas bus geras vaizdelis mūsų praeities, mūsų gyvenimo Lietuvoje. Kiekvienam židretojui perstatymas išpaus asarą iš akių, nes jis taip gyvas ir natūrališkas kaip tik patys gyvenimas. Bet, ir juokų daug, tokių širdingų, smagių juokų, kokių tik Lietuvoje prie paibaigytų žmonės turi. — Todėl jeigu nori dar kartą pamatyti gyvenimą Lietuvoje, juo pasidžiaugti ir pasilinksminuti, atleik jį vakarą.

L. T. DR. RUTA parengia vakarėlį aukodama pelną kankytiniams, kurie rūdija Rusijos kėlėjimuose už lietuviškus raštus bel knygoms. Bus statoma ant scenos 4-rių veiksmų Komedija vardu „Jurgis Durnelis“. Iš apykas parašė Žemkainis. Bus veikta nedidžioje, 17 d. gruodžio (Dec.), 1911 m., Hull House svetainėje, kampas So. Halsted ir Polk gat. Svetainė atsidarys 6:30 val. p. Uždanga pakils 8-tą val. vakare. Įžanga nuo 4 iki 5 val. užduky.

Pajieškojimai.

Pajieškoju savo draugo Jurgio Survilos, Kauno gub. Raseinių pav., Paresinių vlg., kaime Paluvalių. Šešis metal atgal išvažiavo iš Lietuvos ir iš pradžių buvo Liverpool'je, Anglijo, o dabar nežinia kur. Jis patis, ar kas kitas malonėkite duoti žiną adresu: Jonas Baublys, 789 Bank st., Waterbury, Conn.

Pajieškoju savo brolio Petrą, Ser. gub. Kalv. pav., Janavos Aiskytė su juo prieš 11 Worcesterj, Mass. Jei kas jį gvy ar mirusį, malonėkt meti adresu: Jonas Solys, 4573 Gross ave., Chica p. S. A. A. Jonas Solys, pirli mas ant Wood st. už \$12000 45-3628.

Pajieškoju savo brolio Anta krduku, Kauno gub., Pane Krakavos parap. Genijų i Girdėjau jį atvažiavus Ai Meldiu atsiliepti šiuo adres Albinas Maklevičius, 453 Kensington ave., Chic

Pajieškoju savo brolio Pra Pocius, Kauno gub., Šiaul žarnų kaimo. Prašau atsisa resu: Stanis. Pocius, Mum P. O. Box 313.

Pajieškoju savo brolio Tad Jankus, Kauno gub., Šiaul Varin val. Lukės parap., M gados; 9 metal Ameriko, p vazo Bridgeville, Pa. Malon teikti man apie jį žiną: Augustas Vilišauskas 19 South 7th st., St. Lc

Pajieškoju Jono Skrebio, i ly kaimo, ir Jono Pinigio, i ly kaimo, abu Paresėnų i Kamo gub. Turin j juos sv kią, meldiu atsiliepti adres Mike Morris, Terryvil Por 643.

Pajieškoju Joanos Juką Stungij kaimo, Zagarės par j pav., Kauno gub. Žinau rašavo i Chicago. Turli sv kią, todėl meldiu ją atsilie k iš jos motės malonėkte pr k gausis 8 dol. dovanų. V. Klatauskas, 42 W. 52 st., New Y

Pajieškoju savo pusbrolį Leiniko, Kauno gub., ūkme šimoni valcė, Jukštų sot gyveno Rochester, N. Y. Ti bi reikala, teikisite duoti resu: A. Urbonas, % S. R. I Roslyn, L

Pajieškoju švogero Jono asers Barboros Šliažienę gub. Raseinių pav., Kankliš metal atgal jie gyveno nr. litage ave., Chicago, Ill. mėnesį atvykus iš Lietuv reland pas svogerį Kazim j. Naumai susizinojo ir siūti Chicago. Meldiu adresu: Miss Ludovika J. Wasil 2675 E. 22 st., Clevela

Pajieškoju savo pusbrolį Babrauską, Suvalkų gub., pav., ūdrijos imoni, apie i Amerikoje. Girdėjau i tings, Pa., paskai, valais dū atsiliepti adresu: Antanas Alekšavič P. O. Box 151.

Aš Ona Vingulitė paj švogero Aleksandro (Vilniauko?), pirmiau Shenandoah, Pa. Jis pat žinojau, meldiu pranešti adresu: Tamas Rekus, 79 River st., New Bri

Pajieškoju draugų — Jor ir Dominijou Jonušio, o gub., Kupiško parap. Biči stubas gyvena jau 6 metai Dėkingas buciai, jei atsi: Anthony Mackin, P. O. Box 51.

Pajieškoju savo pusbrolį, nuo ir Franciškos Bugal vlg. Raseinių pav., Trakų j šilkišk kaimo; pirmiau gy churg, Pa. Jis kas žinoat, patis, meldiu atsiliepti a Zigmonts Jonuszkew 117 Salmon st., Philade

Pajieškoju savo pusbrolį musko, Ausgrijų kaimo, pav., Kauno gub. Jisai dir vlg. N. Y. kalpo stūrėja rėdij reikala, todėl busi ingas tam, kurs man sut j žiną ir adersa: Franas Klelaitis, P. O. Box 75, Pacte

Pajieškoju savo sesers Franciškos ir Katarinos žal ių, Gyvena Mahanoy City, psh, ar kas kitas, malon teikti man jį adresą, už ką j dėkingas.

Mrs. Maggie Kolosky 110 W. 25th st., Chic

Reikalavimai.

Reikalaujame keleto ger Chicago ir kitose apilin miesteliuose pasidaruoti t daga ir padėjimų vakar nu dabartij daryti. Mes esme kaip padaryti pinigų šerikla mokėti angliskai. R vėliai. Room 29, 156 N. i ar, Chicago, Ill., Desk 1.

Reikalaujame keplio, moka ni įdoda ir baltą ruginę d pagraisinti kepti. Gera moki su darbininku. Prašome ai bpa. Keptuvę atidare du bpa ir Jancis, 502 Josei Rochester, N. Y.

Reikalings buclerius, ge prazge bucleris ir grosernes Regal kreiplast tuojau adresu: Baken & Joseph Budgein, M. 10th streets, Tolleston, Gary,

Reikalaujame — 50 gerų a qy i 10 vaziotojų. Geros i i moliniais darbas. Kreip i usgo Sanford Coal Compai yal, Illinois.

Pajieškoju Onos ir Marijono Reikla, Vilniaus gub., Jemz val. Turia svarbų reikala, galpaty adresu: Simonas Jaruševičia, 353 So. Halsted st., Chica

Ant Pardavin

Pardavinai salonus lietu kiai gyvenamaj vieta. Nuo kaimo vieta; arlie fabriku. Kreipitis tuojau: 1311 So. 62a Wey, Ill.

JURGIS NE KVAILAS, O BALTRUS NE DURNAS.

Jei pasistengia
sau apetitą, tada
yti, kad pavojų
dėl tokios at-
nieko geremia
nenduoti, kaip
n Elirix of Bit-
gidu tasai vaistas
vidurius ir iš-
susi devejusias
medegas. Jis
iamosius orga-
juos gerai veik-
vo, vidurių ir
riaisius vartoti
Elirix of Bit-
gidu nuo nervs-
galvos skaudė-
iegių ir mote-
aptikose. Jos.
339 So. Ash-
d, Ill.

eikalai.

ASLH.
miedimio drau-
Gedimio nuo-
draugio susi-
metinis susi-
lenis 1912 m.
ame bus svar-
os dalykai re-
pavidimo jos
jos sekretoriaus
A. Kalcovito.

IR BALIUS.
mily Kiliusa
ma "Genaal-
ruodžio (Dec.)
rap, Apvelzės
rasidės 7 val.
35, 50 ir 75c.
"suvome kno-
ktyl. Atitau-
restatyti iš Ge-

NEBUVO.
io, koki rai-
kacijo nedideli,
Turner svet, i-
alaid gatvės
mačij ir dvi-
rimaisios ypa-
daug visokių
e abejaus mē-
stusius stiečius
il užkry, vė-
da Komitetas.

ARAS
uiki gyvenimo
ilnė". Su dai-
V. Gutovskio
joje, gruzdė
e dvidešimties
u, 32 Place ir
30 val. vak.
ilnė? Kasgi
iš skurdo ir
e abejaus mē-
stusius stiečius
il užkry, vė-
da Komitetas.

geras valio-
gyvenimo
žilėtojų
iš akij;
naturalistik
is. Bet, ir
gu, smagij
je prie pa-
Todel jė-
tyti gyven-
augti ir pa-
vakara.

TA
a pelnų kan-
Rusijos ka-
ratūs bei
senos 4-rij
du "Jur-
os parafē
ilole, 17 d.
Tull House
ted ir Polk
30 val. v.
ikare, lan-
25c. ypatal.

nai.

Jurgio Sur-
lių pav. Pa-
valčių, Se-
il Lietuvos
oalyje. An-
r. Jis pat-
duoti žinā

rbury, Conn.

D
S

9
S

9
S

9
S

9
S

9
S

9
S

9
S

9
S

9
S

Pajieškau savo brolio Petro Sollo,
Suv. gov. Kalv. pav. Janavo gminio.
Atsakyti su juo prieš 16 metų
Worcesterj, Mass. Jei kas žinojo
jį, gvy ar mirusį, malonėkite pra-
nešti adresu:

Jonas Solys,
4572 Gross ave., Chicago, Ill.
P. S. Aš, Jonas Solys, pirka na-
mus ant Wood st. už \$13000 po nr.
46-2828.

Pajieškau savo brolio Antono Mal-
kevičiaus, Kauno gub., Panev. pav.,
Krakenavos parap., Genijų al. 10.
Girdėjau jį atvažiuojant Amerikon.
Meldžiui atsilepti šiuo adresu:

Albinas Matkevičius,
353 Kensington ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Pranciškaus
Pocius, Kauno gub., šiaulių pav.,
Zemaičių kaimo. Prašau atsilepti ad-
resu:

Stanis. Pocius,
P. O. Box 313, Munhall, Pa.

Pajieškau savo brolio Tadaušo Viš-
niausko, Kauno gub., šiaulių pav.,
Varnių val., Lukės parap., Mandziorj
sodos; 9 metalo Ameriko, pirma gy-
veno Bridgeville, Pa. Malonėkite su-
teikti man apie jį žiniją.

Augustas Višniauskas,
19 South 7th st., St. Louis, Mo.

Pajieškau Jono Skrebio, Dvarinin-
kų kaimo, ir Jono Piniogio, Kulbagi-
jų kaimo, abu Panevėžio parapijos,
Kauno gub. Turiu jį suvarbų rei-
kalą, meldžiui atsilepti adresu:

Mike Morris,
Pox 643, Terryville, Conn.

Pajieškau Jonos Jukabaitės, Stungų
kaimo, Zagarės parap., šiaulių
pav., Kauno gub. žinau, kad at-
važiuo į Chicago. Turiu svarbų rei-
kalą, todėl meldžiui jį atsilepti, arba
kas ją žinoje malonėkite pranešti, už
ką gausite 5 dol. dovany.

Augustas W. Klavinskas,
482 W. 52 st., New York City.

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo
Melniko, Kauno gub., Ukmergės pav.,
Simonių valsč., Jukstų sūd.; pirma
gyveno Rochester, N. Y. Turiu svar-
bų reikalą, teikisite duoti žiniją ad-
resu:

A. Urbonas, % S. R. Hewlett,
Roslyn, L. I., N. Y.

Pajieškau švogero Jono Šližo ir
sees Barboros Šližienės, Kauno
gub., Raseinių pav., Kaniškių kaimo.
Metai atgal jie gyveno nr. 4501 He-
rmitage ave., Chicago, Ill. Aš prieš
mėnesį atvykau į Lietuvą iš Cle-
velando pas švogeri Kazimierą Bogu-
šą. Norėčiau susitikti ir pati atva-
žuoti Chicago. Meldžiui atsilepti
adresu:

Miss Ludovika J. Wasilauskaitė,
2675 E. 22 st., Cleveland, Ohio.

Pajieškau savo pusbrolio Juozo
Babrasko, Suvalkų gub., Kalvarijos
pav., Udrijos gminio, apie keturi me-
tai Amerikoje. Girdėjau buvęs Has-
tings, Pa. paskul išvažiavęs. Mel-
džiui atsilepti adresu:

Antanas Alekšavičius,
P. O. Box 151, Elmora, Pa.

Aš Ona Vingulitė pajieškau savo
švogeri Aleksandro Visnucko
(Visnucko), pirmiau gyvenusio
Shenandoah, Pa. Jis pats, ar kas jį
žinojo, meldžiui pranešti adresu:

Tamas Rekus,
79 River st., New Britain, Conn.

Pajieškau draugų — Jono Pilipno
ir Dominyko Jonuško, Abi Kauno
gub., Kupiškio parap., Bičių sūd.; pa-
stataris gyvena jau 6 metalo Ameriko.
Dėkingas bučiau, jei atsisauskumėt:
Anthony Mackin,
P. O. Box 51, Lewiston, Me.

Pajieškau savo pusbroli, Jono, Ig-
naco ir Pranciškaus Bugalų, Kauno
gub., šiaulių pav., Trakių par., Bir-
biškės kaimo; pirmiau gyveno Pitt-
sburg, Pa. Jei kas žinoje, arba jie
patis, meldžiui atsilepti adresu:

Zigmantas Jonuškevičs,
3177 Salmon st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Juozo Jo-
nauško, Ausgirių kaimo, Raseinių
pav., Kauno gub. Jisai dirbo Brook-
lyne, N. Y. kalpo stūvėjas. Turiu
svarbų reikalą, todėl būsiu labai dē-
dingas tau, kurs man suteiks apie
jį žiniją ir adersa:

Pranas Kiešaitis,
P. O. Box 75, Paxton, Mass.

Pajieškau savo sesers dukterį,
Prancišką ir Katariną Žalneraičių-
kių, Gyvena Mahanoy City, Pa. Jos
pačios, ar kas kitas, malonėkite su-
teikti man jų adresą, už ką būsiu la-
bai dėkingas:

Mrs. Maggie Kolosky,
2130 W. 25th st., Chicago, Ill.

Reikalavimai.
Reikalaujame keleto gerų vyrų
Chicagoje ir kitose apylinkiose
miesčiuose pasidaryti tarp savo
draugų ir pažįstamų vakarais, di-
bant dabartinį darbą. Mes pamoky-
sime kaip padaryti pinigų lengvai.
Nereikia mokėti angliskai. Rašyk li-
tuviskai. Room 29, 156 N. La Salle
str., Chicago, Ill., Desk 1.

Reikalaujame kepcio, mokančio ge-
rali jodu ir kitiems rūgus duona ir
pyragams kepti. Geros mokeskis ge-
rali darbininkui. Prašome atvažiuoti
tuojau. Keptuvė atidare du draugu:
Dapšis ir Jančis, 502 Joseph ave.,
Rochester, N. Y.

Reikalingas buferius, gerai su-
prantantis buferius ir groserius darba.
Tegul išsiųsiti tuoj adresu: Joseph
Dickson & Joseph Budgin, Main and
15th streets, Tolleston, Gary, Ind.

Reikalaujama — 50 gerų anglika-
jų ir 10 vaziotojų. Geros kasyklos
ir nuolatinis darbas. Kreipkitės į
Chicago Soudoval Coal Company, San-
tah, Illinois.

Pajieškau Onos ir Marijonos Jaru-
ševičių, Vilniaus gub., Jėzno mie-
stelio. Turiu svarbų reikalą, meldžiui
atsilepti adresu:

Simonas Jaruševičia,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.
Pardavinimi salūnas Lietuvių ir
lenkų gyvenamųjų vietų. Nuo senai
širdita vieta; artie fabrikų. Pigiai.
Kreipkitės tuojau: 1341 So. 62nd ave.,
Dicer, Ill.

Parduodu puikiai intaisytą buče-
nį su gerai išdirbtu biuzniu lietuvių
apygyventojų vietoj. Kartą parduo-
da ir arklys, veritas \$250.00, taipiau
visi kiti intaisai ir rakandai. Namai
su lotu, gražioje vietoje prie dailios
gatvės. Viskas pigiai. Parduodu to-
del, kad išvažiuoju į Lietuvą. Kreip-
kitės adresu: Jokubas Prunskis, 501
Moen ave., Joliet, Ill.

Pardavinimi namas, salūnas ir ant
2 kamolių gyvenamųjų su biuzni ir
gial. Gera vieta lietuvių, netoli li-
tuvių bažnyčios. Kreipkitės tuojau
adresu: 1942 Canalport ave.

Iš priežasties važiuoju į Lietuvą
parduoduama prieinama kaina salū-
nas ir namai su 5 gyvenimais ir sve-
talne. Biuznis elna gerai, nes randasi
trūkstali lietuvių ir lenkų apgyventojų
vietoj. Piktai galima ir vieng būz-
niskai nuo namų. Del artėsnų ži-
nių kreipkitės adresu: Joseph Sta-
silius, 128 Kensington ave., Kensing-
ton, Ill.

Gavęs liudną žiniją iš Lietuvos, pra-
nešu ir visai giminaičiai bei pažis-
tiams, kad Rugsėjo 17 d. 1911 m.
su šiuo svietu atsivėlkinio mūsų
brangus tėvelis Jurgis Janušauskas ir
palaidotas šilės kapuose. Meldžiui
išsiti Amžiną Atilį.

A. Janušauskas.

Iš Waterbury, Conn.

Pas mus tuom tarpu oras pilkus,
kaip kada šalta, per ka žmonei
ne karta visokias kvarabas pagauna.
Tanks atsimalinymi pagadų labai iš-
kadily sveikatai, o labiausiai pa-
toleliams, už tai daug žmonių serga.
Kurie patieko pas gerą daktarą at-
sisausti, tai tuojau ir išgydo. Bet
kas papuola pas kokius lupikus, tad
reikia daug priekintėti varginimų.
Visiems būtų daug geriau, kad ne-
klaidžiotų, bet norint tuojau išsigr-
dyti, nuo ligų, kad atsisausti į
Philadelphiaus M. Kliniką po nume-
rių 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.
nes tenai geriau ir greičiau išgydo
visokias ligas, ką po šiai korespon-
dencijai ir padėkavonė yra.

Guodotini tautotiai.

Šiuomi pranešu ir dėkavojų, kad
ko norėjau tai ir apturėjau, gerą
sveikatą, ba likausi išgydytas nuo
ligos, kuri mane pirmiau ilgai var-
gino. Dabar labai dėkavojų Phila-
delphijos M. Klinikai, už gerą tikrą
liekardas ir pusekmingą išgydymą.
Aš kiekvienam savo pažystatui ir
draugui patariu, kuris reikalauja pa-
grobos sveikatai, kad kreiptųsi, o bus
kaip aš likau išgydytas. Širdingai
dėkavodamas,
Jurgis Grego.

13 Charles st., Waterbury, Conn.

TIK PERIODIČIAI 3 DO-
VANOS

visiems, kas tik pirs iš manęs kru-
tamų paveikslų masinę, kuri pirma
buvo parduodama po \$5., o dabar,
kas atsigs \$4., tam gausis tu kuta-
mų paveikslų masinėle ir 3 dovanas:
kalendorius 1912 m., angli kalbo mė-
nesinį žurnalą (32 pusl.) visiems
metams ir \$1. vertės laisčas rašyti
mašinėle. Norintieji gauti atsakymą
atsiųskite 2-centing markę. Adre-
suokite:

J. RUSSEL,
P. O. Box 226, No. Adams, Mass.

Didelis Visokių Gėrymų Išpardavimas.
DYKAI! DYKAI!

Didelis puikus importuotas Kalendorius, gryno Vyno
butelis, kartu su Medicinisku stiklu ir kamščiatraukiu
— duoda DYKAI prie įrinkinio vertės \$1.00 ir dau-
giau pas IRA ROSENZWEIG & Co., 111 W. Van
Buren St. Didžiausia gėrymų sankrova Chicagoje.

Parduodame įvairia-
sių rūšių Amerikos,
Francuzijos, Rusijos,
Ispanijos, Vokietijos,
Anglijos, ir abelnai, vi-
sų svieto šalių vynų ir
likerių.

Štai keletas kainų šia-
me iš priežasties šven-
čių išpardavime:

Importuota Hennessy Brandy
Bonka \$1.25
Old Brow degt. " .95
Old Underfoot " .95
Sunny Brook " .90
Canadian " \$1.10
Old Taylor " .90
Castle Square degtinė
10 metų sena " \$1.00
Rock & Rye " .55
Puikus California Port
Vynas už galoną .85
Degtinė arba Brendė
4 metų senumo \$2.00
6 " " 2.50
8 " " 3.00
12 " " 4.00

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.
Ira Rosenzweig & Co.
111 West Van Buren Street
3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630
Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos
siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Mes Clevelandiečiai lietuviai, beveik
visi esame ištikrini, kad
M. POVILAUŠKAS

užlaiko vienutėlę gražią lietuviams
svetainę sustrinkimams, prakalboms,
šokiams, ir vestuvėms, gražiausią ir
švariausią kartlamą visą šį apie-
linkę. Čia ne tiek tas svarbų, bet
indomaiusia, kad čia galima gauti
pikrili tuos Rusijos importuoto šnap-
so šį rūšių: paprastos monopolkos,
Zubrovkos ir Kimmel.
Atsilankysite, o namatysite.

M. POVILAUŠKAS.
2452 St. Clair ave., N. E. kampas
E. 25-tos gatvės, Cleveland, O.

Pranešu gerb. Tautiečiams, kad
lapkričio 15 dieną atidariau po nr.
915 Milwaukee ave., kampas Will
gtv., pirmos klasos barzdaskutyklą,
taipiau vanas, maudyklas, šmirkty-
nes, turkiskas ir rusiskas pirtis. Beto,
turiu naujasias masazū prietaisus.
Visa padaryta naujaisiais stilyje.

Yra visokie parankumai norin-
tiems pasisėti išsimaudžius ar pir-
tyje išsipačius, arba laukiantiems ma-
sazo: švarios ir šiltos lovos.

Pirtis ir vanos atidarytos kasdien
nuo 8 val. ryto iki 1 val. nakties;
subatmis visą naktį. Moterims vie-
na diena savaitėje, būtent ketversias.
Turime gerą masazistą po priežiūra
med. dro Kosakowski. Reikalaujant
pasaukiamo daktarą specialista.

Mandagūs pataravimas, svarumas
ir malonus pasisėlis garantuojamas.
Meldžiame atsilankyti. Su pagarba
B. Jiezierski,
915 Wilwauke ave., Chicago, Ill.
Telefonas Monroe 3439.

VISAI DYKAI.

Reikalaujamas agentų savo pre-
kės, pristatymą į 130 prabų. Kas
laiksis prisijus 10 centų sidabrų ir 30
markėmis apskelbimo ir pristatymo
išloms, gaus auksutoj spilką vertės
\$1.00 ir 12 auksutais kraštais ir
raidėmis atvirčių su pasveikinimais,
sistul draugams, giminėms etc. Ki-
tur tokių negausi ne už 10 centų
vienos. Atvirukėms reikalaujant
ir duodu riebu uždarbį. Už 100—
50c., 300 už \$1.00; 1000 už \$2.50. Jei
prekes nepatiki, sugrąžinsiu pinigus.
Pinigus siųskite Money Orderiais.

LEO J. GECHUS,
P. O. Box 382, Vancouver, Wash.

VYRAM TIKTAI
INEJIMAS DYKAI

kas gali but matyta
GALERIJOJ
MOKSLO

526 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.

Zingidmaiti Patologijos
Zingidmaiti Osteologijos
Zingidmaiti Gynamavir-
sio Organo

Tirinek pradžia ir išsivystimas / gyslos
Rasos nuo Lopsio iki šiuo. Pradėty Kei-
slumas Gamtos. Zingidmaitis M. Kieš-
kus.

Tirinek lėtinis ligos ir pabūtyvės, por-
statytas gyvo didimo figūros, sveikos ir
ligotosios padėjimais. Ligos ir rodinys
atsakymai į klausimus. Didžiausia
praga tavo gyvenimo.

IZENGZA DYKAI
Atdaryta kasdien nuo 8 ryto iki vidurnakčio
LIUOSA GALERJA MOKSLO

526 So. State St. CHICAGO, ILL.

Didelis Visokių Gėrymų Išpardavimas.
DYKAI! DYKAI!

Didelis puikus importuotas Kalendorius, gryno Vyno
butelis, kartu su Medicinisku stiklu ir kamščiatraukiu
— duoda DYKAI prie įrinkinio vertės \$1.00 ir dau-
giau pas IRA ROSENZWEIG & Co., 111 W. Van
Buren St. Didžiausia gėrymų sankrova Chicagoje.

Parduodame įvairia-
sių rūšių Amerikos,
Francuzijos, Rusijos,
Ispanijos, Vokietijos,
Anglijos, ir abelnai, vi-
sų svieto šalių vynų ir
likerių.

Štai keletas kainų šia-
me iš priežasties šven-
čių išpardavime:

Importuota Hennessy Brandy
Bonka \$1.25
Old Brow degt. " .95
Old Underfoot " .95
Sunny Brook " .90
Canadian " \$1.10
Old Taylor " .90
Castle Square degtinė
10 metų sena " \$1.00
Rock & Rye " .55
Puikus California Port
Vynas už galoną .85
Degtinė arba Brendė
4 metų senumo \$2.00
6 " " 2.50
8 " " 3.00
12 " " 4.00

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes užlaikom geriausius gėrymus.

Ira Rosenzweig & Co.

111 West Van Buren Street

3 durys nuo Clark St. Chicago. Phone Harrison 630

Tavrus pristatom į visas dalis miesto. Katilgiuos

siunčiam į kitus miestus ant pareikalavymo.

Atminkit kad mes

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams išsuoja: Amerikoje - \$2.00
Europoje ir kitur - \$3.00
Pusei metų: Amerikoje - \$1.00
Europoje ir kitur - \$1.50

"Katalike" skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinių, apysakų, pasakalių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškos, naujos. "Katalikas" bepartyviškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiesiems Metams kiekvienam skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

PASTABA: Kas prisijus \$4.00, tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašomąją plunksnę (fontain pen) vertės \$3.50.
Kas prisijus \$2.50, gaus metams "Kataliką" ir paveikslą Kovos ties Žalgiriais, Lietuvos žemėlį ir Sv. Tevo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE

3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusę metų ir užsimokėti.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
A. Lesnias, 298 South 1st st.
J. Lukauskas, 124 Grand st.
P. Pilėnas, 102 Grand st.

CHICAGO, ILL.
J. I. Bagdžianas, 2334 S. Oakley ave.
Ad. Gimbutas, 3036 Union ave.
Antanas Grisius, 708 W. 17th Pl.
J. Janušas, 2015 Canalport ave.
Zen. Jucevica, 118 E. 115th st.
Petras Lakaras, 710 W. 14th Pl.
Vinc. Linka, 1813 String st.
P. V. Mankus, 2737 W. 22nd st.
K. Steponis, 849 - 34th st.
Vinc. Stulpinas, 921 - 33rd Pl.
Jonas Visockis, 1319 Vincennes Rd.
A. Vizbaras, 3019 Parnell ave.
Petras Vaitiekunas, 827 - 33rd Pl.

BALTIMORE, MD.
L. Gailis, 1834 N. Castle st.
Vincas Zelvis, 603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877 Cambridge st.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

PITTSBURG, PA.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
Jonas A. Ignatas, 46 So. 22nd st.
J. G. Miliauskas, 1811 Wharton st.

PITTSBURG, PA.
Ad. Bendinskas, 42 Chesnut st.
J. Kazakevičius, 103 N. Main st.

HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasulis, 3604 Deador st.

LEWISTON, ME.
K. Vilanickis, 14 Summer st.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 510 Main st.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičius, 178 Ferry st.

PETERSON, N. J.
A. Varaskevicius, 70 Lafayette st.

PLYMOUTH, PA.
S. Potelunas, 345 E. River st.

ROCKFORD, ILL.
Fr. Saurusavičius, 1526 - 9th st.

SPRINGFIELD, ILL.
G. Tachlauskas, 1217 W. Jefferson st.

SO BOSTON, MASS.
Nek. Gendrolis, 224 Athen st.
J. G. Gegužis, 28 W. Broadway.

SCRANTON, PA.
Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne st.
Juoz. Petrikis, 1514 Ross ave.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".
Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

BROOKLYN, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand st.
Ant. Janušas, 65 Hudson ave.
Ant. Plochocki, 87 Grand st.
Balt. Juozapavičius, 222 Berry st.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore st.
J. Zebrauskas, 112 N. Green st.

CHICAGO, ILL.
Jonas Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland ave.
M. J. Tananevica, 670 W. 18th st.
Mike Valanskas, 345 Kensington ave.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
Ant. Atkočaitis, 13 Harrison st.

CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys, 2118 St. Clair ave.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First st.

JOLIET, (ROCKDALE), ILL.
Dan. Lukša, 128 Moen ave.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.

MONTELEO, MASS.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.

NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PATERSON, N. J.
Atkins Bros., 273 River st.

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignatas, 1028 So. 2nd st.

Dovanos Visiems!
LAIKRODELIS DOVANU!

Nuo 1-mos dienos Rugsėjo (September) 1911 metų mes duosime sekančias dovanas kiekvienam kas užsirašys laikraštį "Lietuvą" ir užsimokės prenumeratą.

1. Kas prisijus \$1.00, gaus "Lietuvą" per 6 mėnesius ir už 25c knygų dovaną.
2. Kas prisijus \$2.00, gaus "Lietuvą" per vieną metų ir už 50c knygų dovaną.
3. Kas prisijus \$3.00, gaus "Lietuvą" per pusant metų ir už 75c knygų dovaną. Knygas gali pasirinkti iš mūsų katalogo kokias kas nori.
4. Kas prisijus \$3.00, ir pridės už 25c markių (ant apipakavimo ir persiuntimo kaštų), tas gaus "Lietuvą" per pusant metų ir

DOVANŲ ŠITĄ PUIKŲ

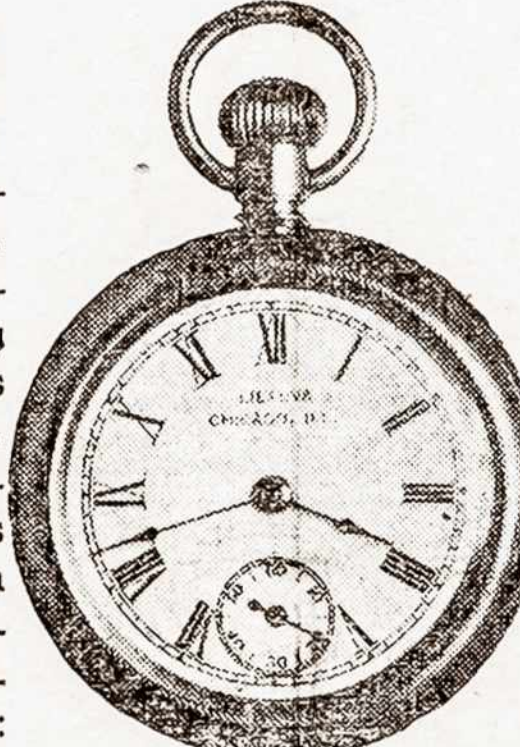
NIKELINĮ LAIKRODELĮ

su drukuota gvarantija apie jo gerumą.

"Lietuvą" galite užsirašyti ir pas mūsų agentus, o dovanas gausite nuo mus.

Taigi naudokitės dabar iš teip puikios progos, nes kita tokia

proga negreitai atsitiks. Siunčiant pinigų adresuokite teip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad mokymai šokių kiekvieną dieną ar sėd. Išmokinti valsa 6 rusių, taip, kad galėtumėte eiti šokių publikai. Taipgi išmokinti ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokymai kas vakaras apart šventadienių. Lėktoris yra nuo 7 val. vak. iki 11 val. Prof. Julius S. praneša visiems kurie nori išmokti šokių ateik ant šio adresu: 2124 So. Halsted st. Orisas ant 3-ty lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokymai visokių šokių. Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoje.

Rosijos-Amerikos Linija

Vienintelė tiesi linija tarp Rusijos ir Amerikos.

8 1/2 dienos i Rotterdamą: 11 1/2 dienos i Liepą:
Klasa \$31.00 III Klasa \$33.00
II " 45.00 II " 47.00
I " 52.00 I " 62.00

Garlaiviai eina iš New Yorko: Birma, gegužės 13 d.; Kursk, geg. 27 d.; Lithuania, birželio 10 d. Dėl artėjančių žinių kreipkitės į mūsų agentus arba į Vyriausiąjį Pasasierių Agentą

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

ISIMTINAS DRĄSUMAS!

Iš seno lietuvių yra garsinę savo drąsumu, taigi keli mėnesiai atgal išdėso vienatintis lietuvių uždėdė krautuvi Vyriškos Galanterijos, Skrybėlių ir t. t. po No. 1165 Milwaukee Avenue, (tarp kelių žydų kraiutėlių); ir daro puikią apyvartą, ir tiktai dėlto, kad užlaiko naujausios mados ir stiprų tavorį ir žemiausios kainomis. Patarimai remti savo viengentį, pirkti nuo jo reikalingą tavorį.

THE PROGRESS,
1165 Milwaukee ave., Chicago, Ill.
Z. ULANUSKAS, Savininkas.

Nori mokintis Barzdakutyklos?

Tamsta šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaitių. Kainuos tau tik \$30. Mes duosime visą stat skutimo prietaisą. Šis amatas yra tinkamas perėmimui visame sviete ir tamsta turėsi dar savo ypatingą vertėvybę, busi darb davini. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Juožapas Leszczynskas

Aptiekorius

Užlaiko namines ir žvėrinėse gyduoles, ir receptus išplodo kožną valandą su dideliu saugumu.

Reikale nusiduoikt pas jį, o busite ugdanėdint. Siunčiam gyduoles į kitus miestus.

3315 S. Morgan St. CHICAGO.

Telephone Yards 709

3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.

PRIMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakarų
Nedėli, nuo 9 iki 12 po pietų; nuo 6 iki 9 vakarų.

Didelė KALEDINE EKSKURSIJA

Su White Star-Dominion Linijos Dideliu ir greitai pačiniu garlaiviu "CANADA".

Didelis, modernis, dvijūrius garlaivis išplaukia subotų, Gruodžio 2 dieną. Iškeliauti iš Chicago reikia Lapkričio 30 dieną. Puikiamis kambariais dviejų ir keturių žmonių.

"MEGANTIC"
Naujas, dvijūrius ekspresinis garlaivis Bevelis telegrafas, Elektriniai keltuvai, Išsigaigas Linijos. Išplaukia subotų, Gruodžio 9 dieną. Pasijūriai iš Chicago iškeliauja specialiniu traukiniu ketverge, Gruodžio 7 d., ir atvyksta garlaivio uostan antriojais vakarais prieš išplauk.

"TENTONIC"
Didelis, šaunus, dvijūrius garlaivis. Išplaukia ketverge, Gruodžio 14 d. Iškeliauti iš Chicago reikia utarninke, Gruodžio 12 dieną.

Iš Chicago i Amsterdamą ir Rotterdamą \$45.00 via Portland, Maine \$46.00. Lovos galima užsisakyti ant visų kampanijos garlaivių; lovos numeris pažymima biliete.

Jokių persidėjimų. Jokių trukdymų. Jokių viešbučių išlaidų. Jokio vargo su bagažais.

Kreipkitės arba rašykite į vietinius agentus, arba į:

F. C. BROWN, W. PASS. AG'T.
N. W. Cor. LaSalle & Washington
Chicago, Ill.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS-Kampus 31 ir So. Halsted gat.
(Orynamas virš aplykos). CHICAGO, ILL.

DABAR GERAS LAIKAS

slygti i Lietuvą tėvams, giminėms ir pažįstamiems dailias gromatas su gražiais paveikimais. Taipgi gražios Betliejaus stanelės ir kiti gražūs Kalėdoms atminimai. Taipgi galima gauti Palangos Trajankų ir visokių knygų, šaunelių, razančių, abrožėlių, atlorellų ir t. t. už pigią kainą. Perkupčiams duodame gerą pelną. Katalogus siunčiame už 4c.

M. Zukaitis,

449 Hudson av., Rochester, N. Y.

NAUDINGI PATARIMAI

Vieni šeimynai randasi mūsų No. 3 kataloge. Jis telpa aprašymai suvis 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas padėti, kaip nuo jų apsaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos kainuoja ir kur jas gauti. Mūsų gyduoles kainuoja tik nuo 5c iki \$1.00. Telpa paveikslai ir prekės ypačių kreipinių ir gydančių mūlių, Perlamų, Elektrogydančių aparatų.

ROBERINIS IŠDIRBIMŲ, Palnų, Štukų, Drakuojamų Masinelių, Armoninių Koncertinių, Britvų, Pavėžėlių ir šimtai kitokių kodam reikalingų daiktų. Koznas kas prisijus savo tilerį vardą, pravedę, adresą ir keleris markių aptarės mūsų No. 3 katalogą dykai. Rašyk Sendon, o už keletos dykų šis katalogas knyga bus tavo namo.

John I. Bagdžianas, Prop. Adresuok sekančiam:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Du-kart nedėlinis laikraštis

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIŲ LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS IŠEINA DU KARTU ANT NEDELIOS.

Išleina kas utarninkas ir pėtnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:

AMERIKOJ {metams \$2.50
pusei met. \$1.25

EUROPOJ {Rusijoj ir Lietuvoj \$3.50
Anglijoj ir Škotijoj 15 s.
Prusijoje 15 markių.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkaskas & Co

620-622 W. South All.

Mahanoy City, Pa.

Seniausia Lietuvių užeiga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir

Grazią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam

5253 Illinois St., Kerte 33rd

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS

Moksliszu Žingeidumu. Žinojime 3-Galybė

Mes esom balninkai ir jdomiai suverti. Vyrų, tikrai atsilankykite i šią suvertingą liuosą inžengimo Muzejų.

Šimtai interesuojančių pavaldy žinojimas kinevelkam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keltumai, milžiniškumai. Teipgi pilnas istoriškas santrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Esi užprašomas (irinti) nuostobus Astronomijos, Fiziolgijos, Chemijos ir Pathologijos.

Izpaizneka Inkvizicije, Valakuta Galerija. Pavalkalai izskitimi ir Pagarsėjusia Asmenu.

INLEIDZIAMAI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS

MOKSLISZU ŽINGEIDUMU

14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.

Atdar a nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnekitai

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law

132 S. Clark, Cor. Madison St

Straus Bldg., Room 806

Tel. Franklin 1178

Lietuvias advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civilias ir kriminalias visuose teismuose (suduose).

Gy. 311/2 S. Halsted st., arti 31-os

Telephone Yards 2390.

"Lietuvių Žurnalas"

Nuo Naujų Metų pradės eiti Naujas Mėnesinis žmonių laikraštis su paveikslais, talpinantis straipsnius iš įvairių mokslo šakų. Išeis vieną kartą i mėnesi. Leidžia P. M. Kaitis ir Co. Kaina tiktai 50c metams. Bus tai pigiausias ir parankiausias žmonių laikraštis, kuris vieton užsiminti tūščias dalykas, duos skaitytojams, pagal išgalėjimą daugiausiai dvasiško peno. Pasiskubinkit užsirašyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

"Lietuvių Žurnalas"

1607 N. Ashland Ave. Chicago.

Joseph J. Hertmanowicz

Lietuvų Notaras

Išdirba Dovierennostis, Kontaktus, Bill of Sales, Affidavits, Notas, ir šiaip visokias teisių popieras. Suteikia patarimus reikaluose daly Lietuvos ir kituose dalykuose. : : :

Kreipitis adresu:

J. J. Hertmanowicz,

A. Olszewski Bank

3262 S. Halsted St., Chicago.

NAMINĖ MOKYKLA.

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Vaiku Draugas arba kaip mokytojiškai tyti i rašyti be mokytojo. 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c

Aritmetika mokinimuisi rukundų su paveikslais (apdaryta). 35c

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis

Box 62 New York City

JUOZAS SZLIKAS
"Lietuvos" generališkas agentas.
Turi tiesią užrašinėti laikraštį "Lietuvą" ir priiminti už ją prenumeratą, rinkti drukus ir apgarsinimus "Lietuvai" ir kolektooti už juos pinigus, teipgi pardavinėti namus ir lotus.
A. OLSZEWSKI. "Lietuvos" išleistojas.

"LAISVOJI MINTIS"
Vienintelis mokslo ir literatūros iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kultūros Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygtai ir originališkai parašytas apysakos iš mūsų gyvenimo.
Kaina metams \$2.00; pusei metų \$1.00; [užsien] \$2.50
Kas, prisijusdamas mums prenumeratą, prisijus iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintis" metams duodame knygų už \$1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.
Paskubinkit—Dovanas nelgal teduosime.
Adresas:
"Laisvoji Mintis,"
1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

D-re Maria Dowiat-Sass
Moteryų ir vaikų ligų specialistė
Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208
Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
tikit iki 9:00 kiekvieną rytą

Naujiene Kuri Nudžiugins ir Palinksmis Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyrų
Ar esi nustojęs vilkas, nuopoles sveikatos? Ar perzengė tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsigavęs? Ar esi tinkančiam padėjimui užimti uždutis žėnybiniu gyvenimu? Jeigu yra mažiausiai abejonė jog randasi usilvikiusi chroniška liga dugyje tavo klapaty, tai atsiskait ant žemiausios padutės adresu, o patursi patarimų i šitirinėjimą dykai. Mes šitirinėsim tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kozeimaušig kainę. Ne užsidėsi ant savyg jokių pareigų atsilankdamas pas mus. Šilpai vyrai, kurie nuostoję silpni pavelskime best-gaudami savo vyriškumą ir busie vadovais tarp savo sandraugų.
PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDYTOLES DYKAI IKI IŠGYDYMUI
526 SO. STATE ST., arti Harrison gatves CHICAGO, ILL.
Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilankiti tarp tų valandų, tai gali atsilankiti tarp 11 ir 12 Nedėlioms. Atsilankas asasiškai.
Mes kalbame Lietuviškai.

50,000 KNYGU
Vysai Dykai Del Viru
Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo uznuodijimo kraują arba apypli, nubiegia sieklas, patrotitu styprbe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu styprbe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonoreoja arba triperi, naujai įgauntas lygas, stricture ir vyras vyrų lygas, gal būti išgydomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygai.
Ta, dykai įgauta knyga, pasakia jūn. kodėl juos kentat ir kaip galei galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvis žinios, katrus ture žinoti koznas veda arba neveda vyras. Ta knyga yra parašita pr. Doktoru, katras atsivede ligo laika tyrinėja ta tu, specialiake lygu. Tomykit, jog ta knyga yra siusia vysai dykai, užmokam už patto, ing užpėčeta konverta. Nesiusk nekokiu pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus padutis kuponu, katrus siusk mums Sendon.
DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.
DR. JOS. LISTER & CO., 1 902 22 Fifth Avenue, Chicago
Gedotinas 1 amista: Pagal Tamistos pridalejamą, aš norėčiau jog Tamista pr. siustumei man vysai dykai vėna jūn knyga del vyru.
Vardas.....
Adresas.....

"LIETUVA" SAVAITINIS LA
Ileina kas Pėtnyčia, Chicago
Prenumerata metams:
Sveiciuose Valstijose.....
Kanadoje ir Mexike.....
Kitose viespalyse.....
Prenumerata apmokama i rėdinas. P
ka skaitoti nuo dienos užrašymo, no i
Argentinai katras kiauak iškau. Vis
A. OLSZEWSKI
6282 SO. HALSTED STREET,

Nr. 51

POLIT